

A Szentírás apostola

Pro Ecclesia Hungariae díjjal tüntették ki Tarjányi Béla biblikus professzort

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Pro Ecclesia Hungariae díjat adományozott Tarjányi Béla professzornak. A kitüntetést a testület nevében az MKPK elnöke, Veres András püspök adta át április 21-én Budapesten a lelkipásztornak. A díjjal a püspöki konferencia elismerését fejezi ki azért a szolgálatért, amelyet élete folyamán Tarjányi Béla a Katolikus Egyházért végzett.

A Tarjányi Béla lakásán szűk körben megrendezett díjátadási ünnepségen, ahol jelen voltak a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat munkatársai, Tóth Tamás, az MKPK titkára olvasta fel a laudációt.

Tarjányi Béla 1942. augusztus 15-én született Bócsán. 1960-ban érettségizett, teológiai tanulmányait kalocsai egyházmegyei papnövevényként a Központi Papnevelő Intézetben és a Hittudományi Akadémián végezte. 1965-ben szentelték pappá Kalocsán. Hatodévesként 1966-ban szerezte meg a teológiai doktori címet, majd Nemesnádudvaron káplán lett. 1967–69 között Rómában a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasaként a Pápai Biblikus Intézetben folytatta tanulmányait. A kötelező kurzusok mellett elsősorban a bibliai és keleti nyelvek területére specializálódott.

(Folytatás a 3. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

Kinyitották az esztergomi bazilika keresztjében őrzött időkapuszulát

5. oldal

A koronavírus ároáiért

Regőczy István atyáról nevezi el új alapítványát Áder János

6. oldal

A szó

veszélyes fegyver
Mit jelent apának lenni a Biblia szerint? (6.)

8. oldal

Az örök távlatra figyelve

Átadták a Szent Adalbert-díjakat Esztergomban

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye védőszentje, Szent Adalbert püspök, vértanú ünnepe egyben a plébánián végzett elkötelezett munkát elismerő Szent Adalbert-díjak átadásának alkalma is. Az ünnepi szentmisét Mohos Gábor püspök mutatta be április 24-én az esztergomi bazilikában.

Az idén húszéves, Paskai László bíboros által alapított díj odaítélésével azoknak mond köszönetet a főegyházmegye, akik az egyházi

szervezetekben, plébániákon, missziós közösségekben aktív jelenlétükkel és szolgálatukkal segítik papjaik egyházépítő munkáját.

A járvány miatt idén szűk körben zajlott az ünnepség, csak a kitüntetettek és hozzátartozóik lehettek jelen az esztergomi bazilikában.

Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspökkel koncelebráltak a székesegyházi káptalan kanonokjai, valamint a díjazottak jelenlegi vagy korábbi plébánosai.

(Folytatás a 7. oldalon)

Szabad vagyok, mert nincs bennem gyűlölet

Találkozás Bruck Edith holokausztúlélővel

Bruck Edith-et 13 évesen, több családtagjával együtt Tiszakarádról hurcolták el Auschwitzba. Túlélte a tábor, majd sok hányattatás után Rómában telepedt le, író lett. Februárban meglátogatta őt otthonában Ferenc pápa. A holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapiján beszélgettünk vele.

– Hogyan készült Ferenc pápa látogatására?

– A pápa olvasta a legutóbbi könyvemet (*Il pane perduto – Az elvesztett kenyér*), benne a levelemet Istennek és az interjút, amit a *L'Observatore Romano* készített velem. Jelezte az új-ság igazgatójának, hogy szeretne találkozni

velem, ő pedig azt válaszolta, hogy rendben, elhozom Edith Bruckot. Mire Ferenc pápa azt mondta, hogy nem, ő akar hozzám jönni. Öt nappal a február 20-ai érkezése előtt tudtam meg, hogy jön. Hihetetlen volt! A nővérem lánya volt velem, és Olga, az ukrán hölgy, aki nálam lakik, és elkezdtünk gondolkodni, hogyan is köszöntjük majd, mit mondok neki, hová ül, mit adunk enni, inni... Úgy játszadoztunk ezzel a gondolattal, mint három, tízéves gyerek. Átnéztük a ruháimat, felpróbálták, vajon mit lehet fölvenni. Hogyan fogunk köszönni? Olga eljátszotta, hogy megcsókolja a kezét, én könnyedén meghajolok...

(Folytatás a 11. oldalon)

A hang átáramlik rajtam

Varga Mónikával beszélgettünk a zenei szolgálatáról

Van, akinek a hangja nem csak szép, de felemeli a lelkiünket, megtölti a szívünket mély és intenzív érzésekkel. Igaz ez Varga Mónikára, a Ferences Sajtóközpont munkatársára, a Boanergész zenekar alapítójának lányára is, aki jó egy évtizede végez zenei szolgálatot az Egyházban. A budapesti országúti ferences rendházban beszélgettünk vele.

– A zenei tehetség nagyon korán megmutatkozik, akár már másfél éves korban. Ön zenész családból származik, anyai ágon is. Hogyan kezdődött a kapcsolata a zenével?

– Kiskoromban a Városmajorban laktunk. Első emlékeim egyike, hogy apukám ül a zongoránál, és írja a dalokat, amelyeket később mi is énekelünk, például a *Reményünk, Krisztus* címűt. Már gyerekként kis játék mózeskosárral gitározunk a bátyámmal és a nővéremmel, és sokszor klimpíroztunk a zongorán. A családukból tud zongorázni, ez azért nagy szó, mert nyolcan vagyunk testvérek. A zene mindig ott volt körülöttünk, de nem csak apa miatt: édesanyám zongoratanár.

(Folytatás a 9. oldalon)

Séna Dagadu
a FÉK nagykövete lett

Kis Sándor
Wagner Nándorral

Az apa
A kapitány küldetése
Ispánkos Istvánról

Mentegesd a többieket, légy megértő, együttérző, mint Jézus

A Szentatya február 10-én az imáról szóló katekézissorozatát folytatva a mindennapok imájáról elmélkedett. Hangsúlyozta, hogy ha imádságosan fogadjuk életünk pillanatait, és bevisszük őket imáinkba, akkor az ima átalakít bennünket, megváltoztatja hozzáállásunkat a világhoz, önmagunkhoz és másokhoz. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek, jó napot kívánok!

Az előző katekézis során láthattuk, hogy a keresztény ima mennyire szorosan kapcsolódik a liturgiához, ma pedig arra világítunk rá, hogy az ima a liturgiából mindig visszatér a mindennapi élethez: az utcára, az irodába, a közlekedési eszközökre... És itt folytatódik a párbeszéd Istenel: aki imádkozik, olyan, mint a szerelmes, aki állandóan szívében hordozza, akit szeret, bárhol legyen is az.

Mindent bevonunk ugyanis ebbe az Istennel folytatott párbeszédbe: minden öröm dicsőretre indít, minden megpróbáltatás segítségkérésre ösztönöz. Az ima mindig „működik” az életben, akár a parázs. Ha a száj nem szól is, de a szív beszél. Minden gondolat, még ha látszólag „profán” is, átítódhat imával. Az emberi értelemnek is van egy imádságos aspektusa. Értelmünk ugyanis egy misztériumra néző ablak: megvilágítja az előttünk álló néhány lépést, és megnyílik az egész valóság előtt, mely megelőzi és felülmúlja őt. Ennek a misztériumnak nincs nyugtalanító vagy fenyegető arca, nem: Krisztus ismerete bizakodóvá tesz bennünket abban, hogy ott, ahová szemünk és elménk szeme nem lát be, ott nem a semmi van, hanem valaki, aki vár ránk; ott végtelen kegyelem van.

Így a keresztény ima legyőzhetetlen reményt kelt az emberi szívben: bármilyen tapasztalatban legyen is részünk utunk során, Isten szeretete javunkra tudja azt változtatni. Ezzel kapcsolatban a katekizmus így fogalmaz: „Imádkozni bizonyos időpontokban tanulunk, például amikor az Úr szavát hallgatjuk, és részt veszünk az ő húsvéti misztériumában; ám Lelkét minden időben, minden nap eseményeiben megkapjuk, hogy imádságot fakasszon bennünk. (...) Az idő az Atya kezében van; a jelenben találkozunk vele, nem tegnap, nem holnap, hanem ma.” (A Katolikus Egyház katekizmus [KEK] 2659.) Ma találkozom Istennel, mindig a találkozás mai napjáról van szó!

Nincs másik csodálatos nap, mint a mai, amelyet megélünk. Az emberek állandóan csak a jövőre gondolnak: „A jövő jobb életet hoz...”, de nem fogadják el a mai napot úgy, ahogy jön: a képzelet világában élnek, nem tudják a konkrét, valós életet befogadni. A mai nap a valóságos, a mai nap a konkrét. Az ima a mában zajlik! Jézus ma találkozik velünk, a ma megéli napot! És az ima az, ami ezt a má megkezelemmé alakítja, vagy jobban mondva, ami átalakít bennünket: csillapítja haragunkat, erősíti szeretetünket, megsokszorozza örö-

munkat, erőt ad megbocsátáshoz.

Némelykor úgy tűnhet, hogy már nem mi élünk, hanem az ima révén a kegyelem él és működik bennünk. Ha pedig meglep bennünket a bosszankodás, a mérgeledés gondolata, mely kesergésbe akar taszítani, álljunk meg, és mondjuk az Úrnak: „Hol vagy? És hová megyek én?” És az Úr ott van, az Úr megadja nekünk a megfelelő szót, tanácsot ad, hogy ne a negativitás keserű ízével menjünk tovább. Mert az imádság – egy profán szót használva – mindig pozitív. Mindig! Előrelendít bennünket! Minden megkezdett napot, ha imádságban fogadjuk, bátorság kísér, s így a felmerülő nehézségek már nem akadályt jelentenek boldogságunk előtt, hanem Isten szólításai, alkalom a vele való találkozásra. Amikor pedig az embert az

Úr kíséri, bátrabbnak, szabadabbnak érzi magát, és boldogabbnak is!

Imádkozunk hát mindig mindenért és mindenkiért, elenségeinkért is! Jézus ezt tanácsolta nekünk: „Imádkozzatok ellenségeitekért!” Imádkozunk szeretteinkért, de azokért is, akiket nem ismerünk; sőt, imádkozunk ellenségeinkért, ahogy mondtam, amire a Szentírás gyakran biztat bennünket. Az ima túlaradó szeretetre tesz képessé bennünket.

Mindenekelőtt a boldogtalan emberekért imádkozunk, azokért, akik magányosan és kétségbeesve sírnak azért, hogy akadjon még egy őket szerető szív. Az ima csodákat tesz; és akkor a szegények Isten kegyelméből megérzik, hogy bizonytalan helyzetükben is egy keresztény ember imája jelenvalóvá tette számukra Jézus együttérzését: ő

ugyanis végtelen gyengésséggel nézett a megfáradt és elvesztett emberekre, mint pásztor nélküli juhokra (vö. Mk 6,34). Az Úr – ne felejtsük – az együttérzés Ura, a közelség és a gyengésség Ura: három szó, melyet sosem szabad elfelejtenünk! Mert ilyen az Úr stílusa: együttérzés, közelség, gyengésség.

Az ima segít, hogy szeresünk másokat, hibáik és bűnei ellenére. A személy mindig fontosabb a cselekedeteinél, és Jézus nem elítélte, hanem megmentette a világot. Rendkívül szomorú az élete azoknak, akik mindig csak ítélnének, mindig elítélnék, megítélnék másokat: szomorú, boldogtalan egy élet. Jézus azért jött, hogy megmentsen minket: nyisd ki a szíved, bocsáss meg, mentegesd a többieket, légy megértő, te is légy közel másokhoz, légy együttérző, gyengéd, mint Jézus.

Szeretnünk kell mindenkit, emlékezve – az imádságban – arra, hogy mindnyájan bűnösök vagyunk, ugyanakkor Isten mindnyájunkat egyenként szeret. Ily módon, gyengéden szeretve ezt a világot fel fogjuk fedezni, hogy minden nap és minden dolog Isten misztériumának egyik részletét hordozza magában.

A katekizmus a következőket is írja: „Az imádkozás a mindennapi eseményekben és minden pillanatban egyike Isten országának titkainak, amelyeket az Atya a »kicsinyeknek«, Krisztus szolgálóinak, a boldogságok szegényeinek nyilatkoztatott ki. Jó és helyes azért imádkozni, hogy a béke és az igazságosság országának eljövetele hatással legyen a történelem menetére; de ugyanilyen fontos az egyszerű, mindennapi helyzetek imádsággal történő »átgyúrása«. Minden imaforma lehet az a kovász, amelyhez Isten országát hasonlítja az Úr.” (KEK 2660.)

Az ember – az emberi szemé, a férfi és a nő – olyan, mint a lehelet, a fűszál (vö. Zsolt 144,4; 103,15). A filozófus Pascal így írt: „Nem kell az egész világmindenségnek összefognia ellene, hogy összezúzta: egy kis pára, egyetlen csepp víz elegendő hozzá, hogy megölje” (Gondolatok 347.). Törekeny lenyék vagyunk, de tudunk imádkozni: ez a legnagyobb méltóságunk és az erősségünk is. Bátorság! Imádkozz mindenkor, minden helyzetben, mert az Úr közel van hozzánk! A Jézus szíve szerinti ima pedig csodákra képes!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A pápa angyali kar énekét hallotta

A Regina coeli (Mennynek királyné asszonya...) imádság története

Pákozdi István teológiai tanár, pápai káplán, érseki tanácsos, felsőkrisztinavárosi plébános írását olvashatják.

Húsvéti időben kedvvel és büszkeséggel énekeljük a Mária-antifóna ünnepi változatát, a *Hozsanna* 205. számú énekét: *Mennynek királyné asszonya...* (a magyar változat Kisdi Benedek püspök *Cantus Catholicicijének* 1651-es, első kiadásából ered). Az ének kevésbé ismert változata a 206. számú: *Mennyország királynéja...* (sokkal későbbi dallam és szöveg), de sokan ismerik a latin eredetét is.

Hová is nyúlunk vissza e közkezdelt ének története? A hagyomány szerint a dühöngő pestisjárvány idején, 590-ben „Isten konzulja”, Nagy Szent Gergely, az utolsó római és az első középkori pápa, még felszentelése előtt, pápasága kezdetén a római Santa Maria Maggiore bazilika régi kegyképéhez fordult, amit a rómaiak *Salus Populi Romaninak* (A római üdvölgőgyógyulása) hívnak. A kegyképet ünnepélyes, engesztelő körmenetben kísérte egészen a Szent Péter-bazilikáig, ez legalább három kilométeres út, amit ő maga meztelül tett meg. A körmenetben a hívő nép áhítatosan imádkozott, énekelte, ahogy ez szokás. Amikor az Angyalvárhoz értek, ami Hadrianus császár

síremléke és a pápák menedéke volt, a bástya fölött a pápa egy angyalt pillantott meg, aki kardját visszahelyezte hüvelyébe. Ez a jelenség megértette a pápával a pestis megszűnését, a járvány végét. A jelenés emlékére áll ma is Szent Mihály főangyal bronzszobra az Angyalvár tetején. A különös jelenség nem volt hangtalan, a pápa angyali kar énekét is hallotta, akik ezt zengték: „Regina coeli laetare, alleluja!” Erre a pápa

ezt válaszolta: „Ora pro nobis Deum, alleluja.”

Az imádságos zengő énekből népének lett, az akkori – éppen róla elnevezett – „gregorián” dallamon, ami azután később kiegészült a feltámadásról szóló utalással és zárókönyörgéssel. Persze mivel Gergely pápa sok liturgikus szöveget írt, és maga gondoskodott a szent zene ápolásáról, az sem kizárt, hogy ő a szerzője az antifónának.

A Regina coeli (caeli) imádsággal, énekekkel kapcsolatban utalhatunk arra is, hogy a nagy Mária-templomban, a főoltártól balra lévő mellékoltáron lévő igen régi kegykép, a már említett Salus Populi Romani valóban végigkísérte az Örök Város lakóit, de az egész Anyaszentegyházat is történelme során. A 6. század óta, amikor is ez a bizánci stílusú ikon Kréta szigetéről Rómába került, és közbenjárása folytán a pestisjárvány elmúlt, a pápák szüntelen védelme alatt állt. Még az a hagyomány is köztudott hozzá, hogy Szent Lukács evangélista, a festő készítette. V. Piusz pápa 1571-ben buzgón imádkozott előtte a lepantói csata sikeréért. XVI. Gergely pápa 1837-ben az akkor dúló kolerajárvány idején könyörgött a kegykép előtt. Meg is koronázta a képet. XII. Piusz pápa 1954-ben rendkívüli Mária-évet hirdetett, és újból koronát helyezett a képre. Szent II. János Pál pápa 2000-ben az ifjúsági világtalálkozón szintén nagy tisztelettel állította a fiatalok elé. XVI. Benedek is buzgón tisztelte. Ferenc pápa nem véletlenül állt be elődei sorába. Már pápasága előtt is, ha Rómában járt, mindig fölkereste; mint pápa pedig a megválasztását követő reggelen sietett a Santa Maria Maggioreba, s ezután minden egyes apostoli útja előtt és után meg-

látogatja, előtte személyes imádságba mélyed, és fehér rózsacsokrot visz a boldogságos Szűzanyának. 2018-ban restaurálták a képet, 2020 húsvétján pedig a pápa Urbi et Orbi áldása kapcsán kérte a Salus Populi közbenjárását a Covid-19-járvány megszűnéséért.

A Regina coeli az Úrangyala imádságunk húsvéti változata. Különleges kegyelmi erőforrás a járványok idején.

Bizánci szertartású katolikus testvéreink is megkülönböztetett figyelemmel fordulnak a húsvéti időben az Istenszülő felé, ők a „Tündökölj, tündökölj, mennyei Jeruzsálem...” dicsőítő himnusszal köszöntik.

A jelen járvány idején énekeljük, imádkozzuk bátran, napjában háromszor is a Regina coelit, ugyanúgy a májusi litániák keretében is, ameddig a húsvéti idő tart, de egyéni áhítattal az év bármely napján! Kissé régies, de veretes szavakkal mondta Halász Piusz ciszterci atya: „Egyedül Mária maradt meg titoknak, örömmünk egyetlen igazi oka. Fehér és fekete billentyűkön át, öröm és bánat könnyei között kúszik most hozzád sóhajunk, Anyánk!” (Örök liturgia 275.)

Fotó: Vatican News

A Szentírás apostola

Pro Ecclesia Hungariae díjjal tüntették ki Tarjányi Béla biblikus professzort

(Folytatás az 1. oldalról)

A biblikus szaklicenciátus megszerzése után, 1969 nyarán a Biblikus Intézet által szervezett háromhetes szakmai tanulmányúton vett részt a Szentföldön. Hazatérve Kalcán káplán, majd 1970-től a szegedi hittudományi főiskolán a szentírásstudomány tanára lett. 1971 szeptemberétől a budapesti Hittudományi Akadémián az Őszövetségi Szentírásstudományi Tanszék tanácskezelő professzora. 1977-től nyugdíjazásáig az Újszövetségi Szentírásstudományi Tanszék vezetője.

Fő kutatási területe Márk evangéliuma és a szinoptikusok.

Kétféle saját szentírásma-gyarazati módszert fejlesztett ki és alkalmaz: a folyamatos egzegézist és a szinoptikus bibliaolvasást.

1972 óta rendszeresen részt vett a Katolikus Bibliaszövetség Közép-európai Régiójának ülésein.

1990-től a bibliai ismeretek szélesebb körű terjesztése és népszerűsítése érdekében létrehozta a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulatot, melynek keretében biblikus előadásokat, továbbképző folyamatokat szervezett, szentírás-kommentár-sorozatokat (Stuttgarti kiskommentár, Jeromos bibliakommentár) és más biblikus szakkönyveket adott ki. Nevéhez fűződik az 1990-ben induló, Jeromos Füzetek című folyóirat, amelyben bibli-

kus szakkikkek, illetve a Biblia ismeretét, valamint egyéni és közösségi megismerését elősegítő írások olvashatók.

Kezdeményezésére, állhatatos munkájával és irányításával elkészült a Káldi-féle bibliafordítás revíziója az eredeti szövegek és a Neovulgáta alapján, ez a Káldi-Neovulgáta bibliafordítás. A Szentírás 1997-ben jelent meg első ízben a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat kiadásában, azóta számtalan kiadást ért meg, és nyelvezete, illetve mérete okán a magyar nyelvterület meghatározó kiadványává vált. 1997-től Tarjányi Béla lektorálással vett részt a teljes Biblia cigány (lovári) nyelvű fordításának elkészítésében. 2003-ban a cigány nyelvű Újszövetség, 2008-ban a cigány nyelvű teljes Biblia jelent meg a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat kiadásában. 2011-ben ugyancsak gondozásukban látott napvilágot az első teljes Szentírás tartalmazó magyar képes Biblia, a Bécsi arany Biblia és ugyanebben az évben a rovársíros Újszövetség.

1997-től évente kétszer szervezte meg és vezette a magyar biblikus tanárok szakmai értekezletét a Bibliaközpontban. 2008-ban, a Biblia évében az MKPK megbízásából a katolikus programok koordinátoraként közreműködött programok ajánlásával, az Esztergomi Nemzetközi Biblikus Szimpózium megszervezésével, a Biblia éve internetes portáljának szerkesztésével.

Lelkipásztori szolgálata, szentírásstudományi munkássága révén papok, teológusok és hittanárok generációival szerette, illetve ismertette meg a Bibliát

1991-ben megkapta a pápai prelátus címet. 2003-ban a Cigányságért díjat vehette át. 2011. augusztus 20-án a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntették ki; 2014-ben a Nemzeti Erőforrások Minisztériuma a Scheiber Sándor-díjjal ismerte el munkásságát; 2019. március 15-én a Magyar Érdemrend közepkeresztjével tüntették ki. Munkássága révén számtalan szentírásstudományi kiadvány szerzője és kiadója.

Lelkipásztori szolgálata, szentírásstudományi munkássága révén papok, teológusok és hittanárok generációival szerette, illetve ismertette meg a Bibliát.

Életének ars poeticája: Isten szavát közel kell vinni az emberekhez.

Ráértett arra, hogy nem elég komoly szentírásstudományi szakkönyveket írni, tudományos tevékenységét teljesen alárendelte annak a fölismérésnek, hogy a mai világ nem annyira a Szentírásról szóló tudományos művekre szomjazik, mint inkább az Isten igéjével való személyes találkozásra, hogy aztán ebből a találkozásból gyümölcsöző életek születhessenek.

Biblikus tudósként és professzorként, a bibliaapostolságot felvállaló társulat vezetőjeként és kiadójaként lelkes apostola a Szentírásnak, aki

tanítványában és munkatársában hasonlóan elkötelezett és lelkes követőkre talált. Országszerte és a határon túl is sokan részesei lehettek annak a meghatározó pillanatnak, amikor egy-egy szeminárium végén, ünnepi szentmise keretében átvehették kezéből a megáldott Bibliájukat azzal a küldetésre való felszólítással: „XY, légy a Szentírás apostola!”

Veres András, az MKPK elnöke az ünnepségen elmondta, nagy megtiszteltetés számára, hogy a konferencia nevében ő nyújthatja át a kitüntetését, egyrészt mint Tarjányi Béla volt diákja, másrészt mint a testület elnöke.

Hallani is sok, nemhogy megvalósítani mindezt – célzott Tarjányi Béla sok-sok tevékenységére –, a Jóisten áldjon meg ezért a szolgálatért! Biztos vagyok benne, hogy ezen érdeméért mindenképpen sok erőt fog adni, hogy hordozd ezt a keresztet – utalt a főpásztor Tarjányi Béla súlyos betegségére. Hozzátette, hogy a püspöki konferencia többi tagja, bár fizikailag nem vehet részt, lélekben jelen van az eseményen.

Tarjányi Béla a díj átvétele után arról beszélt, hogy olyan volt, mint *A kis hercegben* a róka: legalább három napig készült a találkozásra. Jóleső érzés lenne a püspöki kar előtt a székházban átvenni ezt az elismerést, de óriási megtiszteltetés, hogy a konferencia elnökétől és titkártól a saját lakásában vehette át a díjat. Megtörtént vele, ami Mohameddel nem: elment hozzá a hegy.

Nagy örömet fejezte ki, hogy a Magyar Katolikus Egyház elismerte azt a tevékenységet, amelyet a Szentírás népszerűsítése terén végzett munkatársaival együtt. Tarjányi Béla fontosnak tartotta, hogy legyen olyan szentíráskiadás, ami nem annyira vaskos, könnyen magukkal viszik az emberek, utazás közben és az ágyban is szívesen olvassák. „Hál’ Istennek, az álom valóság lett” – mondta.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

Életünket feláldozni Krisztusért

Bódi Mária Magdolnára emlékeztek vértanúhalála évfordulóján

A Veszprémi Főegyházmegye hivatalos megemlékezéseként április 17-én, szombaton a litéri templomban szentmisével emlékeztek meg Bódi Mária Magdolna vértanúhalálának 76. évfordulójáról. Bódi Mária Magdolna születése 100. évfordulójának évében a szentmisét Udvardy György veszprémi érsek mutatta be.

A zárt körű liturgián a főpásztorral koncelebrált Márfi Gyula nyugalmazott érsek, Takáts István érseki helynök, Szabó János gazdasági helynök, Tóth András Sándor bírói helynök, Tornavölgyi Krisztián érseki irodaigazgató, Nagy Károly kanonok és környékbeli plébánosok.

A szentmisébe távolról bekapcsolódók is hálával gondolhattak azonban a nagy ajándékra, Bódi Mária Magdolna vértanúságára, életáldozatára. Udvardy György érsek köszöntésében kiemelte:

Nagy kincs, nagy ajándék főegyházmegyénk számára is. Buzgón imádkozunk azért, hogy az ő áldozata, az ő húsvéti áldozata az egész magyar Egyház számára is kincset jelentessen!

Jézus a vízen jár, a vízen járva közelít apostolaihoz – kezdte az evangéliumra utalva (Jn 6,16–21) szentbeszédét az érsek. – A vízen járás azonosulás Krisztussal. A döntés Krisztus követése, és ennek a teljessége a vértanúság. Mindez a föltámadásban nyer értelmet. Jézus Krisztus föltámadása megerősít hitünkben, ér-

telmet és erőt ad követéséhez. Szentlelkének ajándéka pedig újájerem bennünket. Újjászületett emberek vagyunk, új törvények valósulnak meg az életünkben, fölötte állunk e világ rendjének, új törvény érvényesül tagjainkban, mindaz, aki hiszi, hogy Jézus Krisztus föltámadott és él, vele együtt élni fog.

Bódi Mária Magdolnára emlékezünk, az ő életáldozatát köszönjük meg, és állítjuk évről évre magunk elé mint az Egyház ajándékát. Jézus Krisztushoz való kapcsolódásunk révén új törvények valósulnak meg a szívünkben. Ő képessé tesz bennünket olyan bátorságra, olyan döntésekre, amelyek fölötte állnak e világ rendjének, saját megszokottnak vélt természetünknek.

Köszönjük meg azt a tanítványi lelkületet, amit tanulhatunk tőle: a szentségi élethez való ragaszkodást, az áldozatot a vasárnapért. Nagy szükségünk van erre, különösen, amikor reménykedünk, hogy a pandémiás helyzet elmúlik, s ismét megújult erővel akarjuk ünnepegni a vasárnapot. Nagy szükség van rá, hogy a szentségi életet értéknek tekintsük. Hálások vagyunk Bódi Mária Magdolna életpéldájáért, amikor fölfedezzük benne az imádság erejét, amikor látjuk a konkrét, közvetlen szeretetcselekedetei erejét, amely képes tanúságtétő módon bizonyosságot tenni Jézus Krisztusról, a Feltámadottól.

A mindennapi konkrét, közvetlen szeretetcselekedetek, az apró cselekedetek erősítik bennünk is a Krisz-

tushoz való ragaszkodást. Erősítik döntéseinket, hogy amikor szükségünk van, képesek legyünk olyan döntést hozni, ami végérvényes, akár az életünket is képesek legyünk föláldozni Krisztusért, akit ismerünk, akit szeretünk. Úgy kell tekinteni saját életünkre, mint ami óriási kincs, ajándék, ami a miénk, egyszeri, megismételhetetlen, de föláldozható.

Példa Bódi Magdi a bátor cselekvésben is, hiszen bátorság nélkül sem élni, sem szeretni nem tudunk. S ez a bátorság Krisztus Szentlelkének a bátorsága. Köszönjük meg azt a példát, amit nem kell magyarázni, nem kell értelmezni, nem kell bizonygatni, hogy kinek van igaza, vagy miért érdemes élni és küzdeni. Hanem egyszerűen vonzásába kerülünk, megerősít bennünket az ő döntése és áldozata, hogy saját húsvéti hitünket megújítva legyen bátorságunk nagylelkűen, bátran, de az élet apró cselekedeteiben döntést hozva élni.

Mennyire szükség van mind egyéni, mind közösségi, mind társadalmi életünkben, mind kultúránkban erre a krisztusi identitásra. Krisztushoz tartozunk, Krisztusban értelmezzük önmagunkat, Krisztusban van értelme az életünknek, cselekedeteinknek, jövő utáni vágyakozásunknak, gyógyulás utáni vágyakozásunknak, erőfeszítéseinknek. Szükségünk van a mindennapi élet bátorságára, amely készsé tesz bennünket a küzdelemre a gonosszal szemben, készsé tesz bennünket a küzdelemre a jóért, a közösségért,

készé tesz Krisztusban felismerni emberi méltóságunkat. Amikor küzdünk az emberért, a családért, az ifjúságért, a jövőért, a reményért, a Krisztusban felismert élet méltóságáért. Milyen jó, hogy ilyen közeli példa számunkra: egy lány, aki nagyon zűrzavaros helyzetben Krisztushoz való ragaszkodásának egyértelműségében adott példát nekünk.

Van lehetőségünk a mindennapokban a vízen járásra, van lehetőségünk döntéseink megerősítésére, van lehetőségünk bátorságra és annak megélésére küzdelmeinkben.

Befejezésül a főpásztor arra biztatót, kérjük a gondviselő Istent a boldoggáavatási folyamat eredményességéért, hogy Bódi Mária Magdolna áldozata értékékként jelenjen meg, példát adva magyar Egyháznak, ifjúságunk számára.

Legyen az ő áldozatának elfogadása a mi keresztény életünk bátorítására – zárta beszédét Udvardy György.

A szentmise végén közösen imádkoztak Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáért, majd Magdi unokahúga, Kovács Elemérné Bódi Mária – mint minden megemlékezésen –, elszavalta Markója László egykori kislódi plébános Magdiról írt versét.

A záróáldás előtt a főpásztor ismét kérte, buzgón imádkozunk azért, hogy a boldoggáavatási eljárás minél hamarabb célba érjen, hiszen szükség van erőforrásra, szükség van bátorításra, szükség van olyan emberekre, akiknek a szívében egyértelműen, megkérdőjelezhetetlenül

ott van Krisztus törvénye, és példaként állnak előttünk.

Szükség van olyan emberekre, akik hiszik, hogy Krisztus módjára, a Feltámadott módjára van lehetőség vízen járni, fölülemelkedni életünk minden nehézségén, értékelve, becsülve, adott esetben fájdalommal hordozva őket. Hisszük – mondta az érsek –, hogy ez az eljárás sokak számára megerősítő lehet, és hiszük azt is, hogy az egyházmegyében családok, fiatalok erőt meríthetnek Bódi Magdolna példájából.

A szentmise után Udvardy György érsek és Márfi Gyula emeritus érsek együtt imádkoztak a litéri temetőben Bódi Mária Magdolna sírjánál.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A BIBLIA ÜZENETE

„Aki bennem marad,
az bő termést hoz”

Jn 15,1–8

Arany János nagy igazságot fedezett fel, amit *Fiamnak* című versében így ír le: „Mert szegénynek drága kincs a hit. / Túrni és remélni megtanít.” A keresztény hitet az teszi kinccsé, hogy általa belső összeköttetésbe kerülünk Istennel, Jézus szava szerint, mint a szőlővesszők a szőlőtővel. Ez legyőzi gyengeségünket, imáink, tetteink így érnek az égig. Ezt a kapcsolatot hirdette meg Krisztus Urunk, majd az apostolok, később a misszionáriusok, ezért haltak a vértanúk, ezt szolgálja az Egyház. A szőlőtővel, Jézus Krisztussal való élő kapcsolat termékenyvé teszi az életünket.

A Szent János evangéliumából vett mai szakasz úgy állítja elénk Jézust, hogy utoljára van együtt tanítványával húsvét előtt, ezért jól az eszükbe kívánja vétni azt az alapvető igazságot, hogy ha testileg nem lesz is többé velük, egy újfajta módon egységben maradhatnak vele, és így sok gyümölcsöt hozhatnak. Ennek az egységnek a képe a szőlőtő és a szőlővessző hasonlata.

A szőlővessző a szőlőtővel, a szőlőtőből él, és a szőlőtől kapja gyümölcsét. Az Egyház és a benne megkeresztelték Krisztussal, Krisztusból és a Krisztustól kapott küldetésben élnek és hoznak gyümölcsöt.

A szőlőtővel, Krisztussal élünk. „Nélkülöm semmit sem tehettek”, „aki bennem marad, az bő termést hoz”. Ha komolyan vesszük Krisztushoz tartozásunkat, keresztiségünket, ami Krisztus életébe kapcsol minket, akkor nincsen önálló és Jézustól független életünk. Jézus Krisztus a testében, az Egyházában akar élni, jelen lenni „a világ végéig”. Az a hivatásunk, hogy a szőlőtől éljük a szőlővessző ígéretes életét. Jézussal kell lennünk. Nemcsak jézusvá, hanem Jézussal. Csak az maradandó, csak az nincs alávetve a pusztulásnak, ami Jézusra, a szőlőtőre épül az életünkben. Ami nem rá épül, az menthetetlenül megsemmisül.

A szőlőtőből, Krisztusból élünk. A maradandó az, amit Jézusból merítve teszünk. Semmink nincs, ami sajátunk volna, mindenünk Krisztusé, belőle élünk. A szőlővessző a szőlőtől kapja az életét. Mi Krisztusból kapjuk az életünket, az élethez szükséges ajándékokat, vagyis a szentségeket.

A szőlőtől, Krisztustól kapott küldetésben élünk és hozunk gyümölcsöt. Az Egyház nem egy jótékonyági szervezet. Nem egy szociális program végrehajtására hív, hanem minden megkereszteltnek a másik ember üdvösségéért aggódva kell végeznie a küldetést, amit maga Krisztus bízott rá: „Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket (...), és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.”

A mai evangélium azt az igazságot tárja fel, hogy lelki termékenységünket a Jézussal való belső és élő kapcsolat garantálja. Jézussal lenni leginkább az imádságban tudunk. Az imádság az Istennel való kapcsolatunk kifejezése, ami valódi jelenlétet, önmagunkról való megfeledkezést és bizalommal teli, őszinte beszélgetést kíván meg. Jézusból élni a szentségi élet segít minket. Az aktív szentségi élet mutatja meg, mit jelent az élő, éltető és önmagát ajándékozó Istentől táplálkozó lét szépsége. Jézustól kapjuk a küldetést, a gyümölcsöket. A szőlőtő aktív szerepet szán nekünk, szőlővesszőknek. Nem lehetünk Isten művének külső szemlélői, ő általunk akar szeretni, élni, és gyümölcsöt hozni.

Új létmódra teszünk szert, Krisztus élete lesz a miénk: úgy tudunk gondolkodni, ahogyan ő, úgy tudunk cselekedni, ahogyan ő, Jézus szemével tudjuk látni a világot és a dolgokat. Következésképpen úgy tudjuk szeretni testvéreinket, ahogyan ő szeretette. Az ő szívével tudjuk szeretni őket, és így a jóság, a szeretet és a béke gyümölcseit teremhetjük a világban.

Németh Norbert

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (18.)

A tropár és konták eléneklése után a Háromszorszent ének következik a Liturgiában. Ám ezt a pap előkészíti az érvényes előírás szerint: „összetett kézzel a következő csendes imádságot olvassa”. Ez az ima valódi ráhangolás a himnuszra. Kár, hogy csöndben hangzik el. A pap ugyan nem idézi az izajási szöveget, de fölleleveníti. A szentek között lévő Istent a szeráfok „háromszorszent hangon” éneklék, a kerubok dicsőítik, az összes mennyei erők imádják. Ebbe kapcsolódik be az ember részéről a hálaadás: a teremtésért, a megkapott bölcsességért, valamint azért, hogy Isten lehetőséget adott a bűnbánatra. Így csúcsosodik ki az ima a következő kérdésben: „tenmagad, Urunk, fogadd bűnös ajkainkról a háromszorszent dicsőeneket”. A pap fennhangon zárja az imádságot, miközben a liturgikon előírása szerint „kifordul, és áldást ad”, hogy a Szentháromság személyeinek említésére keresztet vessenek a jelenlévők. Ez a dicsőítés, legmagasabb fokú imádság is a „mert” kötőszóval kezdődik, jelezve, hogy egykor nemcsak ez, hanem maga az ima is hangosan hangzott el.

Ezek után következik a himnusz éneklése: „Szent Isten, szent erős, szent halhatatlan, irgalmaz nekünk.” Előírás szerint háromszor kell énekelni meghajlás és keresztvetés közben, majd a végét megismételni („dicsőség... most és...”), s végül újra az első mondatot énekelni. Van olyan görög hagyomány is, mely szerint az első rész, mondat háromszoros éneklése után a diakónus felszólítása következik: „dünamisz”, vagyis erősebben! S így a zárórész már valóban hangosabban éneklé a nép.

Az atyák egyik véleménye szerint ez a himnusz magára az egy élő Istenre vonatkozik: róla mondja el a jelzőket, majd a végén tőle kér irgalmat. A másik vélemény viszont szentháromsági értelmezést ad neki: az egyes megszólítások a három isteni személyre vonatkoznak.

Ennek értelmében: *szent az Isten*, az Atya, a teremtő és gondviselő Isten. A legtöbbet mondja el róla a himnusz, amikor szentként dicsőíti. Visszhangzik benne az előtte énekelte papi fennhang szövege is: „Mert szent vagy te, mi Istenünk, és téged dicsőítünk.” De a kinyilatkoztatásnak a teljes lenyomata is benne van, amely az Isten szentségéről beszél.

A folytatásban: *szent az Erős*, a Fiú, a megváltó Isten. Valóban erős volt földi életében: végbevitte a megváltást, az élete árán is. Nem hátrált meg a szenvedésektől, hanem önként vállalta őket. Elég lett volna egy szót szólnia, és az Atya angyalokat küld a megmentésére (Mt 26,53). Ahhoz kellett az igazi erő, hogy ne tegye.

Végül: *szent a Halhatatlan*, a Szentlélek, a megszentelő Isten. Ő „minden jónak kútfeje”, vagyis forrása, amint a Menyeyei király himnuszban énekeljük. Ő a megszentelődésünk forrása, mert ő az istengyermekség megadója és fenntartója bennünk. Folyamatosan árasztja felénk a kegyelmet, hogy a végső célt, az átistenülést elérjük az örök életben.

Meg kell jegyezni, hogy a Háromszorszent ének helyett a legnagyobb ünnepekre (karácsony, vízkereszt, nagyszombat, húsvét, pünkösd, keresztthódolás és keresztfelmagasztalás) más éneket ír elő a szertartási rendünk.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

Miért olvassuk az Ószövetséget?

Nemegyszer hallom katolikus testvéreimtől a megjegyzést: minek olvasni az Ószövetséget? Olyan távoli, vad világ. Miért nem elég az Újszövetség? Sajnos nemritkán maga a hitoktatás nevel rá bennünket erre a mentalitásra: a katekézis egyik közhelyes fogása – és töredelmesen bevallom, korábban én is éltem vele –, hogy szembeállítja az ószövetségi büntető Isten képét az Újszövetség megbocsátó, irgalmas Istenével.

Az Egyház történetének egyik legszomorúbb fejezete kétségkívül a zsidóság és a keresztény közösség közti meg nem értés, majd szakítás, amelynek gyökerei az apostoli időkig nyúlnak vissza, s ami a történelem folyamán csak egyre mélyült. A XX. század kimondhatatlan tragédiája, a soá kellett ahhoz, hogy mi, keresztények ráébredjünk, mennyire nem mindegy, mi történik zsidó testvéreinkkel, s ez vezetett el a zsidó-keresztény párbeszédnek a II. vatikáni zsinat utáni kibontakozásához.

A fő kérdés ma az, hogy e végzetes szakításban való felelősségünk felismerése és a bocsánatkérés gesztusa után hogyan épülhet újjá az a kapcsolat, amely bennünket az első szövegség népéhez fűz. Jó, ha él bennünk ezzel kapcsolatban Pál apostol gondolata: „ha téged vadolajfa létedre közéjük oltottak, és az olajfa gyökereinek éltető nedvéből részesültél, ne kérkedj az ágak ellenében! Ha mégis kérkedsz, ne feledd: nem te hordozod a gyökert, hanem a gyökér téged!” (Róm 11,17–18) A zsidóság és vallásgyakorlata tehát az az éltető gyökér, ahonnan belénk is árad az élet. A mai katolikus bibliatudományban már alapvetésnek számít, hogy Jézus sohasem értelmezte a maga küldetését népének istenkapcsolatáról leválasztva, abszolút újdonságként. Még a legeredetibb Jézus-mondások, így az Úr imája is, csak az első szövetség összefüggésében érthetőek meg igazán, onnan fakadnak. Jézus a népének szavaival imádkozik, népének történetét értelmezi újra, népének Istentől kapott tör-

vényét magyarázza, és küldetésének horizontja is először csak a Palesztinában élő zsidóság volt. Jézus még feltámadása után is az ószövetségi írásokon keresztül mondja el tanítványainak messiási küldetését, ezekkel a szövegekkel értelmezi halálát és feltámadását, és ezt teszik pünkösd után az apostolok is: ebből az értelmezési munkából születik az Újszövetség minden írása, amelyek léte így egészen egyszerűen értelmezhetetlen a héber Biblia hite nélkül. Amikor az Ószövetséget olvassuk a liturgiában, különösen vasárnaponként, amikor az evangéliummal párhuzamosan tesszük, arra az éltető gyökérre kapcsolódunk rá, ahonnan hitünk ered. Ha hallani akarjuk az értünk meghalt és feltámadt Urat, elkerülhetetlen, hogy ezt a munkát elvégezzük. Ha lennének még kétségeink, akkor végül nézzünk egy pillanatot Jézus életéből. Azt, amikor éppen liturgikus keretek között maga is kézbe veszi Izajás próféta könyvét, és Názáretben küldetésének teljes erejével kilép az emberek elé.

„Elment Názáretbe, ahol nevelkedett. Szombaton szokása szerint elment a zsinagógába, és felállt, hogy felolvasson. Izajás próféta könyvét adták neki. Szétnyitotta a tekercset, s rátalált arra a helyre, ahol ez áll: »Az Úr Lelke rajtam, mert felkent engem, hogy örömhírt hirdessek a szegényeknek. Azért küldött, hogy a foglyoknak szabadulást, a vakoknak szemük megnyitását hirdessek; hogy a meggyötörteket szabadon bocsássam, és hirdessek az Úrtól jövő kedvező idő eléréstét.»

Összegőnyöltette a könyvtekercset, odaadta a szolgának, és leült. A zsinagógában minden szem rásegeződött. Ekkor így kezdte beszédét: »Ma fületek hallatára teljesedett be ez az írás.« (Lk 4,16–20)

Így teljesedhet be az Írás, valahányszor a keresztény közösség, zsidó gyökereire csatlakozva, az Ószövetséget olvasva Jézust Messiasnak, felkentnek ismeri el.

Fehérvári Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Boldog Edmund Ignatius Rice

Május 5.

Ír katolikus gazdálkodó családba született. Abban az időben a protestáns többségű ír parlament katolikusellenes törvényeket hozott, többek között megtiltották a katolikus iskolák működését. Edmund úgynevezett sövényiskolákban tanult – a helyi, műveltebb emberek a szabadban (a sövények mentén) oktatták a gyerekeket, szájhagyomány útján adták át a hitismereteket, hogy ne legyenek írott dokumentumok. Edmund szerzetes szeretett volna lenni, ám szülei a nagybátyja kereskedésébe küldték tanoncnak, Waterfordba.

Megnősült, később özvegyen maradt, eladta üzletét, és életét egészen az imádságnak, a szegények szolgálatának és az elhagyatott gyerekeknek szentelte. 1802-ben iskolát alapított Waterford főutcáján, a kikötőben kallódó utcagyerekek számára. Maga köré gyűjtötte azokat, akik elhivatottságból hajlandók voltak ingyen oktatni a szegény gyerekeket. Hamarosan olyan sikeres lett az iskola, hogy újabbat nyitot-

tak, és lassan megváltoztatták a dokkokban élők életét.

1808-ban Edmund és hét munkatársa megalapította a Congregation of Presentation Brothers laikus közösséget. Ekkor vette föl az Ignatius (Ignác) nevet. Ez volt az első Írországból alapított férfirend és a kevés olyan kongregáció egyike, amit világi személy hívott életre. A közösség VII. Piusztól kapott pápai jóváhagyást, ettől kezdve viseli a Keresztény Testvérek Kongregációja (Congregation of Christian Brothers) nevet. A rend mottója Jób könyvéből való: *Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Úr neve!*

1828-ban alapították meg az első iskolát Dublinban. Edmund, aki a közösség elöljárója volt, itt teljesített szolgálatot 1838-ig. Ekkor megromlott egészségi állapota miatt visszavonult Waterfordba. Utolsó éveiben kerekesszékebe kényszerült, de így is mindennap ellátogatta a város iskoláiba.

L. K.

MÁJUS 2., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Szent Atanáz püspök és egyháztanító, Zsigmond) – ApCsel 9,26–31 (*Sault Krisztus megjelenése átalakította üldözökből apostollá.*) – 1Jn 3,18–24 (*Az az ő parancsa, hogy higgyünk és szeressünk.*) – Jn 15,1–8 (*Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz.*) – **Zsolozsma:** I. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 89 – EE 550, 416, Ho 89 – EE 111, Ho 134 – EE 651, Ho 88 – EE 106.

MÁJUS 3., HÉTFŐ – SZENT FÜLÖP ÉS SZENT JAKAB APOSTOLOK ÜNNEPE (Tímea, Viola) – 1Kor 15,1–8 – Jn 14,6–14.

MÁJUS 4., KEDD – Szent Flórián vértanú vagy Boldog Ceferino Giménez Malla cigány vértanú emléknappja (Szilvánusz, Mónika) – ApCsel 14,19–28 – Jn 14,27–31a.

A hét liturgiája

B év

MÁJUS 5., SZERDA (Gyöngyi, Györgyi, Gotthárd, Júlia) – ApCsel 15,1–6 – Jn 15,1–8.
MÁJUS 6., CSÜTÖRTÖK (Savio Szent Domonkos, Ivett, Frida, Zsóka) – ApCsel 15,7–21 – Jn 15,9–11.
MÁJUS 7., PÉNTEK – Boldog Gizella emléknappja (Bendegúz, 15,12–17).
MÁJUS 8., SZOMBAT (Gyöző, Mihály) – ApCsel 16,1–10 – Jn 15,18–21.
MÁJUS 9., HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA (Gergely, Édua) – ApCsel 10,25–26.34–35.44–48 (*A pogányokra is kiáradt a Szentlélek kegyelme.*) – 1Jn 4,7–10 (*Isten előbb szeretett minket.*) – Jn 15,9–17 (*Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.*) – **Zsolozsma:** II. zoltárhét – **Énekrend:** Ho 90 – EE 552, 416, Ho 90 – EE 106, Ho 123 – EE 555, Ho 206 – EE 105.

Kinyitották az esztergomi bazilika keresztjében 176 évig őrzött időkapszulát

A bazilika keresztjében 1845 augusztusában helyezték el azt a rézhengert, amely az építkezést megőrkítő dokumentumokat tartalmaz. Az időkapszula kinyitásáról és kinyitásáról, valamint a további tervekről Kontsek Ildikó, a Keresztény Múzeum igazgatója és Török Csaba, az Esztergom-Vári Főszékesegyházi Plébánia kormányzója, a Főszékesegyházi Kincstár igazgatója számolt be a múzeum restaurátor-műhelyében.

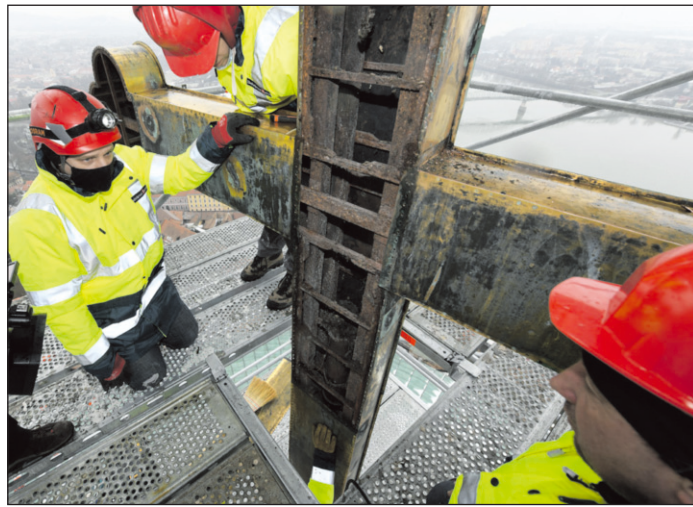
Az esztergomi bazilika kupolájának keresztjében, száz méter magasan elrejtett időkapszuláról mindig is tudni lehetett a primási levéltárban őrzött dokumentumokból. A bazilika építéstörténetéhez kapcsolódó szövegek említést tesznek a rézhengerről, ez alól csak a második világháborúban elszenvedett sérülésekről és az ezt követő felújításról szóló dokumentumok képeznek kivételt. A bazilika felszentelése idején, 1856. augusztus 31. környékén az akkori sajtó is megemlékezik nemcsak a henger tizenegy évvel azelőtti elhelyezéséről, hanem arról is, hogy mi található benne.

Amikor hosszú előkészítés után 2020-ban megkezdődött a kupola felújítása, szabad szemmel is meg lehetett győződni a 175 évvel korábban elhelyezett rézhenger létezéséről. Hogy az annak idején egyszerű megoldásnak számító vas vázszerkezetet és a vörösréz külső burkolatot szakszűrűn újítsák fel, előzetes vizsgálatokat kellett végezni. A kettős héjú kupolának sajátos a felépítése: a bordázatot felül párta fogja össze, amin egy gömb ül. Innen indul felfelé a kereszt szára. Ez a gömb belülről elég tágas, egy ember bele tud mászni, és ha föltekint, a kereszt belső felülete – irányított fény segítségével – átlátható. Az időkapszula szabad szemmel beazonosítható volt a vizsgálat során. 2021. január 29-én már kész volt a kereszt körüli állványzat. A szakemberek ekkor leemelték az aranyozott rézlemez a kereszt száráról, majd a pántokat eltávolítva kiemelték magát a rézhengert. Ezen az alkalmon jelen voltak a bazilika képviselői, a felújítást végző cég szakemberei, a felújításért felelős mérnökök, a közelet több képviselője és természetesen a nélkülözhetetlen fémrestaurátor.

A kapszulát már ekkor megpróbálták kinyitni, de a tárgy nem adta könnyen magát. A rézhengeren ugyanis van egy II. világháborús repeszszélű, egy horpadást okozó nyílás, melynek széle befelé hajlott, így erősen fogta a kapszula tartalmát. A roncsolt rézlemezeket óvatosan ki kellett hajlítani ahhoz, hogy hozzáférjenek a dokumentumokhoz. Mielőtt a komolyabb munkálatok megkezdődtek volna, az esztergomi Vaszary Kolos Kórház jóvoltából végzett CT-vizsgálat pontos képet adott a kapszula beltartalmáról. A hengerből kiemelt tárgyakat átmenetileg a Keresztény Múzeum restaurátor-műhelyében helyezték el, a kapszula és teljes tartalma pedig a Főszékesegyházi Kincstár állományába került. A kincstár ezután felkért egy ötvös-, valamint egy papír- és

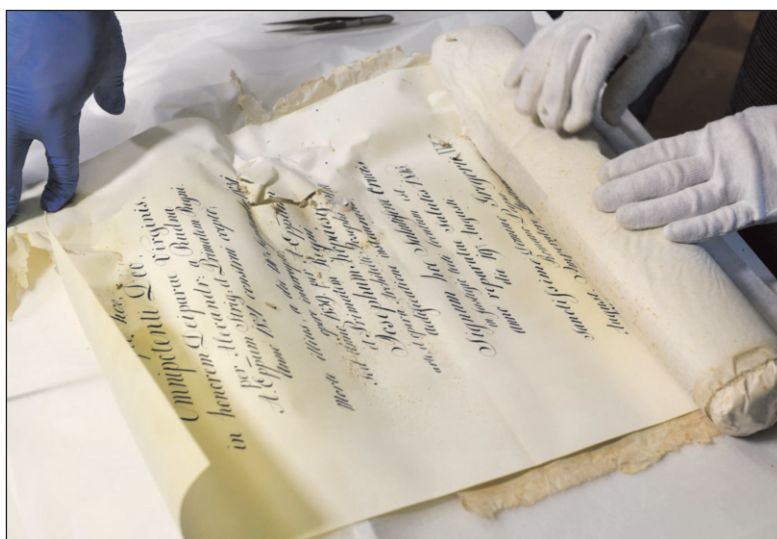
textilrestaurátort, akik tervezetet készítettek az időkapszula kinyitásáról. Ennek elfogadása után a művelet időpontját március 31-ére, nagyszűrdára tették.

Az időkapszula kinyitása, amit folyamatosan dokumentáltak, többórás folyamat volt. Egy fatartóra helyezték a hengert. Az elvégzett CT-vizsgálat alapján tudni lehetett, milyen típusú anyagok vannak benne. Ezek kibontását előkészítették, de a sérülések mér-

tékét nem ismerték pontosan. Volt, aki azt remélte, hogy az iratokon kívül fémpénzt is elhelyeztek a kapszulában, hiszen ez szokás volt akkoriban, és egyes források tettek rá utalást. A CT-felvétel mutatott egy fémtömrölést, amelyet nem tudtak beazonosítani százszázalékos biztonsággal, bár sejteni lehetett, hogy a sérülést okozó második világháborús repesz lesz. A kapszula kinyitása során kiderült, hogy valóban az, és nem pénzérme. A rézhenger teteje pecséttel volt lezárva, amelyet óvatosan leválasztottak. Ezután a fémrestaurátor kézi erővel lefűrészelte a kapszula visszahajtott felső peremét, mivel az alsót nem lehetett levágni. Ekkor már látszott, hogy a kettős rézhenger belülről papírral van kibélelve. Egy üvegtartály volt benne, amely összetört a repesz becsapódásakor. A szakemberek nagyon óvatosan emelték ki a henger tartalmát, hiszen a papír szétszórhat, és nem akarták, hogy véletlenül kárt okozzanak az értékes dokumentumokban.

Az időkapszulában elhelyezett, összegöngyölt pergaménre írt okirat a bazilika építéstörténetét és a kereszt fölhelyezését dokumentálja. Az 1821-es évet jelöli meg az építkezés kezdeteként. Megemlíti 1831. szeptember 14-ét is, azt a napot, amikor meghalt Rudnay Sándor primás, esztergomi érsek. 1839-ben Kopácsy József primás idejében indult újra az építkezés, 1845. augusztus 19-én az ő javaslatára helyezték el a keresztben a kapszulát. A pergamén össze volt tekerve, ennek belsejében, egy másik csomagban az Esztergomi Főegy-

házmegye 1845-ös névtárát találták meg, aranyozott szélű lapokon, díszes kivitelben, selyemborítással ellátva. A külső pergaménen három sérülés található, melyek az összetekert okiraton áthaladó repesz nyomát jelzik. Szerencsére a pergamén alapvetően jó állapotban maradt fenn. Sokkal jobban is károsodhatott volna a kapszula tartalma, hiszen a találat miatt a rézhenger hetvenöt évben keresztül nyitva volt, így a hőhatás, a nedvesedés, de akár rovarok, gombafertőzés is kárt tehetett volna az okiratokban. A kapszula azonban annyira ki volt bélelve, és olyan jó klimatikus viszonyokat teremtett a sokszori szoros áttekerés, hogy az akkori szakembereknek a XIX. századi eszközökkel szinte egy modern klímát is sikerült elkészíteniük, amely még egy háborús sérülést is kibírt.

A levéltárban őrizték a pergaménre írt szöveg másolatát, így az ismert volt. A két dokumentum összevetésekor viszont meglepetést okozott,

hogy a levéltári szövegmásolat és az időkapszulában elhelyezett szövegpéldány szinte teljesen azonos. Amikor az időkapszulát kinyitották, a csomagolóanyagok azt igazolták, hogy egy irattári íróasztalon készíthették össze az iratokat, mivel azok kipárnázásához, rögzítéséhez még egy iktatókönyvi ívet is felhasználtak. A levéltárban vagy a kancellárián készíthették el magát az okiratot is, melyet 1845. augusztus 19-ére kelteztek – aznap helyezték be az időkapszulát a bazilika kupoláján lévő keresztbe.

A rézhenger a második világháborúban, 1944–1945 fordulóján sérülhetett meg. Hogy pontosan mikor, azt még további kutatásoknak kell kideríteniük. A talált repeszről egyelőre azt sem tudni, hogy nyugati repülőből ledobott bombából szakadt ki vagy szovjet fegyverből származik. Ezért egy tűzszerész szakértő ezredes éppen mostanában megtekinti a kis méretű, de elég nagy súlyú re-

szel, amely láthatóan nem rézből, hanem sajátos kompozitanyagból készült. A kupolát, amely száznál is több belővést kapott, már a világháború végetérte után, 1945 júliusában helyreállították, ugyanis fennállt a főszékesegyház beázásának veszélye.

A bazilika panorámatermében készül egy kiállítás a jelenlegi felújításról, itt egy vitrinben látható lesz az időkapszula is a benne elhelyezett tárgyakkal. Amint a járványügyi korlátozások lehetővé teszik, megnyílnak a tárlat.

Az esztergomi bazilikában, amely az alapkövetéltől számíttva jövőre lesz kétszáz éves, nem ez az egyetlen időkapszula. Sok helyen rejtettek még el továbbiakat is a folyamatos átépítések, karbantartások során. Az öntudatosabb építők és építetők hátrahagyták lenyomatukat az utókorak, dokumentumokat helyeztek el az alapban, a falakban vagy egyes berendezési tárgyak mögé rejtve. Tudni lehet, hogy van egy minikapszula az egyik felszentelési keresztben is, a falban. Vélemelmezhető, hogy egy másikat elhelyeztek az altemplomban az alapkövetéltel során, melyre 1822. április 23-án, Szent Adalbert ünnepén került sor. 1869-ben, jóval a felszentelés után alapozták a később épített portikuszt. Adatok szólnak arról, hogy oda is került egy időkapszula. A káptalani sekrestye két ablaktáblája közötti falszakasz egy feliratot őriz, de a helyiségben találha-

tó beépített szekrények hátulján is található üzenet. A Bakócz-kápolna pedig rengeteg felvést őriz az elmúlt öt-száz évből, ezek alapján nagyjából ezerhatszáz nevet azonosítottak nemrég. Úgy tűnik, Esztergomban az üzenethagyás gesztusának szinte hagyománya van.

Erdő Péter bíboros, primás dönt majd arról, hogy az új időkapszulát miként és milyen tartalommal helyezik el a felújított keresztben. Amennyiben sértetlen az időkapszula, általában visszahelyezik a tartalmát az eredeti helyére, és hozzátesznek valamit, ami a jelenre utal. Jelen esetben nem érdemes visszahelyezni a keresztbe a restaurálásra szoruló régi anyagot, legföljebb annak fakszimile másolatát. Június 30. a határideje az új időkapszula elhelyezésének, akkor ugyanis le kell zárni a kereszt oldalait, hogy további munkafázisokkal folytatódhasson a felújítás, és lecserélhessék a kupola külső rézlemezeit.

A bíboros nagypénteken délelőtt elsőként látogatta meg a restaurátor-műhelyben az asztalra kitett tárgyakat, majd megtekintette a kiállításokat, valamint az eucharisztikus kongresszus monstanciáját. Április 15-én, a sajtóbemutatót részt vett Völner Pál államtitkár, a térség országgyűlési képviselője, Soltész Miklós egyházi ügyekért felelős államtitkár és Hernádi Ádám, Esztergom város polgármestere is.

Az időkapszula elhelyezésének szokása nem modern jelenség – falakba, épületek alapjába vagy a XVIII. századtól kezdve tornyokba elődeink is szívesen helyeztek el dokumentumokat. Ma azonban, úgy tűnik, reneszánszáé éli ez a szokás, amely valószínűleg az angolszász kultúrából kiindulva, a filmek közvetítésével terjed el újra. Ezekben ugyanis gyakran láthatunk olyan történeteket, amelyekben elrejtnek valamit az utókor számára. Maga az időkapszula szó is a XX. századból származik, amerikai eredetű, és az idősíkok közötti utazással kapcsolatos kifejezés. Olyan tárgyat jelent, amely valamilyen, az utókorak szánt üzenetet tartalmaz. Az esztergomi bazilikában talált időkapszulának nem volt ilyen szerepe, nem a jövőnek üzenet. A régi, akár középkori eredetű időkapszulák kordokumentumokat tartalmaznak, azt a jelent rögzítik, amikor keletkeztek. Ezeket az iratokat alapvetően a falba helyezték vagy az alapban ásták el. A mai esztergomi bazilika helyén állt, és az idők viharában teljesen megsemmisült középkori Szent Adalbert-székesegyházal kapcsolatban sajnos nem maradt fenn ilyen emlék.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Mudrák Attila/
Keresztény Múzeum

EGRI FŐEGYHÁZMEGYE

Admissziót ünnepeltek

Ternyák Csaba egri érsek április 17-én az egri Szent II. János Pál pápáról elnevezett Missziós Központban ünnepélyes szentmise keretében admisszióban részesítette a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium növendékeit: Czárán Bálintot (Magyarországról), Luidimar Herrera Acaciót (Venezuelából), Mihályi Mátyást (Magyarországról) és Pietro Trevisant (Olaszországból).

A szertartáson jelen voltak a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium és az Egri Érseki Papnevelő Intézet papnövendékei és előljárói, az avatottak rokonai, a Neokatekumenális Út magyarországi felelős katekétái és a közösségek tagjai.

Az admisszió szertartásában a négy, papságra készülő nyilvánította szándékát a papi szolgálatban való részvételre, majd az Egyház hivatalosan felvette őket a szent rendekre való jelöltek közé.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

Virtuális vendégségben a váci kórházlelkészégnél

Április 14-én negyedik alkalommal találkoztak az online térben a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Kórházlelkésségi Szolgálatával meghirdetett önkéntesképzés résztvevői.

A szerdai esemény vendég előadója Faragó Artúr váci kórházlelkész volt, előadásának címe: *A 17 éves kamasz – Bemutakozik a Váci Egyházmegye Kórházlelkésségi Szolgálatával.*

A debreceni kórházlelkésségi szolgálat az indulásakor nagyon sok segítséget kapott Faragó Artúrtól, illetve a salgótarjáni Szent Lázár Megyei Kórházban dolgozó kolléganőjétől, Ocsvainé Zsélyi Ritától.

Beszédében a lelkész szólt személyes érintettségéről, arról, hogyan indult a szolgálatuk tizenhét évvel ezelőtt, és hogyan nőtte ki magát: mára 11 kórházban, 6500 beteggyógyász mellett vannak jelen, 14 lelkigondozóval és 90 önkéntessel. A pandémia miatt az önkéntesek most nem tudnak a beteggyógyászok mellett szolgálni, de nem tétlenek, biztos imaháttérrel jelentenek egy-egy kiválasztott kórházi osztálynak, bekapcsolódnak a betegeknek és kórházi dolgozóknak szánt ajándékok elkészítésébe, és ki-ki saját környezetében próbál a betegek, rászorulóknak segítségére lenni.

Szó esett az önkéntesek toborzásáról, képzéséről, fogadalomtételéről, a képzési napokról, az önkéntesek számára szervezett lelkinapokról, közös programokról, az önkéntesek feladatairól. Elhangzott, hogy nem minden önkéntes a beteggyógyász mellett teljesít szolgálatot – van, aki sekrestyésként közreműködik a kórház kápolnájában szentmisék alkalmával, van, aki bátorító üzeneteket ír a betegek számára, mások zenés áhítat szervezését vállalják vagy gitárral a kezükben énekelve szereznek örömet a beteggyógyászok felebarátjuknak.

A Váci Egyházmegyében működő kórházlelkésségi szolgálat munkatársai és önkéntesei évente kétszer találkoznak képzési, illetve lelkinapokon, amelyek jó alkalmat teremtenek arra, hogy tanuljanak, megosszák egymással nehézségeiket, örömeiket. Az elmúlt két évben, a szeptemberi alkalmakon a debreceni szolgálat munkatársai is részt vettek.

Faragó Artúr reményét fejezte ki, hogy a pandémia elmúltával ismét rendszeresen látogathatják a betegek önkéntes munkatársait, akikre igen nagy szükség van a mindennapokban, hiszen a kórházakban dolgozó egy-egy klinikai beteggyógyász a legjobb szándéka ellenére sem győzi egymaga ellátni a beteget.

A képzési estét a már megszokott módon Tóth Lászlónak, a debreceni kórházlelkésségi szolgálat lelkivezetőjének elmélkedése zárta.

Forrás: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
Fotó: Merényi Zita (archív)

Teremtésvédelem a gyakorlatban

Az egri érsekkel ültettek fát Füzesabonyban

A füzesabonyi Széchenyi István Katolikus Iskolában a fenntarthatósági témához indításként ültettek fát, melyet Ternyák Csaba egri érsek áldott meg április 19-én.

Nagné Deli Mónika iskolaigazgató köszöntötte a jelenlévőket, és örömeinek adott hangot, hogy a füzesabonyi katolikus iskolában tartják az idei főegyházmegyei teremtésvédelmi programsorozat nyitórendezvényét.

Az intézményvezető elmondta: iskolájukban év közben is kiemelt téma a fenntarthatóság, a környezet védelme.

Közös ének után az iskola egy diákja verssel köszöntötte az esemény résztvevőit.

Nagy Csaba, a település polgármestere köszönetet mondott az Egri Főegyházmegyének és főpásztorának, Ternyák Csaba érseknek, hogy fenntartják az intézményt, melyben fontos értékekre tanítják a város gyermekeit.

Papler Pál János plébános, az iskola lelképásztora úgy fogalmazott, a fa ültetése azt jelenti, hogy a jövőbe tekintünk, hosszú távra, s ez az Istenben vetett hit jelképe egyben. Kiemelte, azért választották a kocsányos tölgyet, mert őshonos fajta.

Teremtésvédelmi nap keretében vagyunk itt, s elmélkedünk arról, hogy Isten élőlényeket, növényeket, állatokat teremtett, s a teremtés koronáját, az embert. Azzal a küldetéssel, hogy felelősen bánjon vele, gondozza, építse – mutatott rá beszédében Ternyák Csaba érsek. – Azt tapasztaljuk, hogy az ember nem mindig tesz eleget ennek. A világ ki van téve a rossz dolgoknak, ezért szükség van arra, hogy új kezdet induljon. Erre van is ígéretünk. A Jelenések könyvében olvashatunk arról, hogy Isten új eget és földet teremt – emlékeztetett a főpásztor.

Hangsúlyozta, hogy a kizöldülő fa a természet újjászületését hirdeti. A fa mindig az élet jele. Amikor fát ültetünk, Isten áldását kérjük a természetre, a körülöttünk lévő világra és magunkra. A Biblia a zöldellő fához hasonlítja az igaz embert.

Ma azért imádkozunk, hogy iskoláinkban, ahol újraindul az élet, Isten áldása legyen a pedagógusok, munkatársak, gyermekek és szülők életén – fogalmazott az érsek.

A szertartás végén a főpásztor, a füzesabonyi iskola igazgatója, az iskolalelkész, a város polgármestere és alpolgármestere, valamint Németh Zoltán teremtésvédelmi referens együtt ültették el a facsemetét a Széchenyi István Katolikus Iskola udvarán.

Forrás: Bérczessy András/Egri Főegyházmegye
Fotó: Vozáry Róbert/Szent István Televízió

A koronavírus árváiért

Regőczi István atyáról nevezi el új alapítványát Áder János

Alapítványt hoz létre Áder János köztársasági elnök és felesége, Herczegh Anita a koronavírus miatt árván maradt gyermekek megsegítésére. Ezt maga a köztársasági elnök jelentette be a Kossuth rádió Vasárnap Újság című műsorában április 18-án.

Áder János elmondta, a koronavírus-járvány első és második hulláma alatt nem nagyon lehetett olyan híreket hallani, mint most, a harmadik hullám idején: fiatalok, kisgyermeket nevelő szülők halnak meg és gyermekek maradnak árván.

„Hetek óta azon gondolkodtunk a feleségemmel, hogyan lehetne ezen a helyzeten segíteni. Kíváncsi voltam, hogy hány családot és hány gyermeket érinthetett ez a járvány: több mint hatszáz gyermekről van szó, és több mint négyszáz családról” – hívta fel a figyelmet a köztársasági elnök.

Hozzátette, az érintett gyerekeket legalább a nagykorúvá válásukig vagy addig, amíg szakmát, esetleg diplomát szereznek, segíteni kell anyagilag.

Az alapítványról azt közölte, a jogi előkészítő munkálatok befejeződtek, elkészült már az alapító okirat; jogi értelemben az alapító Áder János, a felesége pedig a kuratórium tagja, valamint felkérte Bagdy Emőke klinikai szakpszichológust és Úrge-Vorsatz Diána fizikust is, akik igent mondtak.

Hozzátette, az alapítványt még nem jegyezték be – jövő héten indul a bírósági eljárás –, így egyelőre adományt nem fogadhatnak. Az alapítvány ötmillió forintból indul, ami a köztársasági elnök szerint a saját megtakarításuk. Ugyanakkor Áder János abban bíz, hogy ismerősei köréből, akár még szélesebb körből is érkeznek majd támogatások.

Hangsúlyozta, hogy az önkormányzatok, a polgármesterek és a jegyzők segítségével, az alapítványt nem lehet sikeresre vinni, hiszen ők ismerik az érintett családokat, és azt is, hogy pontosan mi-

lyen anyagi támogatásra van szükség.

Áder János elmondta azt is, sokat gondolkodtak az alapítvány nevében, végül Regőczi István neve mellett döntöttek, mert a katolikus pap egész életében, már a második világháborút megelőzően is, árva gyerekekről gondoskodott.

Regőczi István, vagy ahogyan tisztelői nevezték, Isten vándora 1915. október 5-én született egyszerű molnárcsaládban. Teológiai tanulmányait a belgiumi Brugesben végezte. 1943. március 28-án szentelték pappá. 1945-ben visszatért Magyarországra.

Máriaremetén volt hittanár és káplán; majd a Váci Egyházmegye szolgálatában Váccon megalapította a Sasfiókák elnevezésű gyermekotthont, több mint háromszáz hadiárva számára. Mint minden egyházi egyesületet és intézményt, a kommunista hatalom 1949-ben államosította és feloszlatta az árvaházat is. Regőczi Istvánt Kistarcsára internálták. 1953-as szabadulása után Máriabesnyőre került, ahol lelkipásztori szolgálata mellett újból gyermekotthont létesített, illegálisan. 1957-ben újból letartóztatták. A szabadulása után írt könyvei miatt – *Az én sasfiókáim, Sasfiókák viharban, Mi nem hallgathatunk* – illegális sajtótevékenység címén 1969-ben mint politikai foglyot 23 hónap szigorú fegyházra ítélték. Összesen hat évet ült a kommunista börtönében.

Büntetésének letöltése után Pestszentlőrincen kiegészítő lelkészeti szolgált, majd a XII. kerületben hozzáfogott a romos Boldogasszony-kápolna felújításához, amelynek már lebontását fontolgatták. A kápolna mellett létrehozta a Táborhegy zarándokházat, s a helyet a magyarság engesztelőközpontjává tette. A kegyhely egy idő után szűkösnek bizonyult, így jóval nagyobb kőkápolnát építettek, melyet Regőczi István váci segédpüspök. A Kútvolgyi kápolna ma is a szentségimádás, az engesztelés, a hálaadás és az imádság helye.

Regőczi István 1992-től, amikor Vác díszpolgárává választották, tíz éven keresztül szolgált lelkipásztorként a városban – nem messze a fegyházról, amelyben évtizedek óta végzett börtönmissziót.

Munkásságáért Magyar Örökség Díjjal és Parma Fidei (A Hit Pajzsa) díjjal tüntették ki.

2013. február 28-án, életének 98. évében hunyt el.

A Kútvolgyi kápolna előtt újonnan kialakított teret 2019-ben nevezte el a Fővárosi Közgyűlés Regőczi István térnek.

Forrás: MTI

Az örök távlatra figyelve

Átadták a Szent Adalbert-díjakat Esztergomban

(Folytatás az 1. oldalról)

Egyházmegyénk védőszentjére, Szent Adalbertre emlékezünk. Azt kérjük, legyen pártfogónk életünk nehézségeiben az a hitvalló, aki számtalan nehézséget élt meg, kérjük közbenjárását, hogy megmaradjunk hitünkben és megerősödjünk a mindennapok kihívásaiban – köszöntötte a híveket a püspök.

Az információdömping világában ki gondol egy ezer évvel ezelőtt élt emberre? Ki gondolja, hogy komolyabb köze lenne életünkhöz? – fogalmazta meg Mohos Gábor az egy-egy régen élt szent emlékünnepeknél talán sokakban felmerülő kérdést. – Szent Adalbert emlékét nemcsak azért kell éltetnünk, mert Isten örök jelenében, a hit által közel kerülhet hozzánk, és segíthet, hogy mi is közelebb kerüljünk Istenhez, hanem életének üzenete ma is irányt tud mutatni nekünk. Adalbert személye ugyanis fontos számunkra gyökereink miatt, jelentős szerepe van abban, hogy miért vagyunk azok, akik, és hogy itt, ebben az országban ma keresztények vagyunk.

A püspök emlékeztetett: Jézus azért küldte szerte a világba tanítványait, hogy hirdessék az evangéliumot, és megkereszteljék az embereket. Ezt tette itt, Esztergomban Adalbert is. Óáltala lépett be az Egyház titokzatos testébe Szent István.

Milyen ember volt Adalbert? – Mohos Gábor felidézte, mit tudunk az ezer évvel ezelőtt élt vértanúról. Előkelő körülmények között élhetett volna, de lemondott a születéséből fakadó előnyökről, és vállalta a hithirdetés küzdelmes életét. Hányattatott sorsa volt. Törekenysége sem akadályozta és tartotta vissza ebben. Kortársai nem fogadták el tanítását, többször menekülnie kellett. Kudarcokkal is megterhelt életében azonban ott van az Isten kegyelme, jó-sága, nagysága és szeretete.

Életének egyik dimenziója a küzdelemről szól. Meg kellett küzdenie hitéért más nézetekkel szemben, és önmagában is végig kellett járnia az utat, hogy eljusson az Istennel való közösségre. Az evangéliumot kereste, abból merített életet. Nem alkudott meg, semmilyen dologban, még kisebb dolgokban sem annak a környezetnek a nyomására, melyben élt. Ha nem így tesz, talán jobban elfogadták volna, talán a vértanúságot is elkerülhette volna.

Így vagyunk mi is: meg kell küzdenünk katolikus hitünkért, eltérő és ellenséges nézetek között, megélni az evangéliumot abban az életformában, amit ránk kényszerít a világ. Ma is küzdelmes képviselni a hiteles keresztény értékeket, felismerni, mi árt a léleknek és mi válik javára. A határ a bűn. Mert ha bűn terheli a lelket, megsebzetté válik. A bűn elválaszt Istentől.

A világ azonban másként gondolkodik a bűnről. Nem

Mohos Gábor püspök: Ma is küzdelmes képviselni a hiteles keresztény értékeket, felismerni, mi árt a léleknek és mi válik javára. A határ a bűn. Mert ha bűn terheli a lelket, megsebzetté válik

tart bűnnek sok mindent, ami bűn; másrészt pedig nem akar megbocsátani bizonyos dolgokat. Az Egyház egyértelmű tanítást ad, és az őszinte bűnbánatot követően megkapott bűnbocsánatban Isten leveszi a bűn terhét a lélekről. A bűnbocsánatot megtapasztaló ember tud embertársának is megbocsátani, így tud a keresztény közösségben megújulni, és megtapasztalni az igazi életet.

Mohos Gábor Adalbert életének még egy vonatkozását kiemelve ezt üzenete a mának: A világ sok kényelmet kínál nekünk, az evangélium azonban áldozathozatalra tanít, lemondást kér az embertől. A kényelemszeretet önmagára irányítja az ember figyelmét, közömbösséggel tölti el, holott ahhoz, hogy szeretetben éljünk, nem szabad csak magunkkal törődnünk. Adalbert az ima és vezeklés eszközével élt, hogy megnyissa ezzel Isten szeretetének befogadására az emberek szívét. Arra tanít minket ma is, hogy az ima és vezeklés meg tudja nyitni a szíveket. Nem önsanyargató életre hív, de megmutatja, hogy a túlzott kényelem akadályozza a tisztánlátást.

Énnek a hitnek a megújítását kérjük. Hogy kompromisszumok nélkül tudjuk élni az evangélium tanítását, kilépve a hétköznapi szürkeségéből, az örök távlatra figyelve – kívánta prédikációja végén a szónok.

A Szent Adalbert-díjak átadása a szentmise záróáldása előtt következett. A laudációk

ismertették a jelöltek életének, szolgálatának főbb állomásait.

*
Bartha Angéla 1995 óta a Szociális Testvérek Társaságának örökfogadalmasa. Neve összefonódik az evangelizációval, az évtizedeken át végzett hitoktatással. Tanított Bu-

apest-Józsefvárosban óvodában, általános és középiskolában, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola szekszárdi tagozatán, a Zsámbéki Tanítóképző Főiskolán. Segített a Mária Rádió elindításában; tevékenykedett a Bonum Tv-ben. Mottója: „Szeretet az Is-

ter.” Ez tette szívügyévé az evangelizációt: vezet katekumencsoportot, 1996 óta tartja a Szent András Evangelizációs Iskola kurzusait. 2017 óta a Magyar Városmissziós Szövetség vezetője, a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás Nemzeti Szolgáló Bizottságának elnöke.

Béres György a budapest-felsőkeresztvári plébánia képviselő-testületének leköszönő világi elnöke. Feleségével és három gyermekükkel mélyen hívó, gyakorló katolikusok. Minden területen segíti a plébánia életét.

Fehér László 1962-től a budapesti Szent István-bazilika karnagya. Fontos szerepet vállalt a 20. századi egyházzene megismertetésében és előadásában. A bazilika kórusával 1984 óta rendszeresen koncerteznek.

Gyarmati László az Óbuda-Hegyvidéki Szentháromság Plébánián szolgál. Rendszerfejlesztői munkája mellett teológiai tanulmányokat végzett a Hittudományi Akadémia nappali tagozatán. Több mint tíz éven keresztül az akkori rektor, Bíró László püspök titkáraként tevékenykedett. Jelentős szerepet vállalt a Vörösvári úti templom építési munkálatainál. A templomi liturgiákban aktívan részt vesz jelenleg is, felolvas, áldoztat, ministránsfoglalkozásokat vezet.

A taitai születésű Konrád Ágnes öt gyermek édesanyja. 1995-től a Győri Hittudományi Főiskolán végzett tanulmányokat. 1999 őszétől Bajon,

ten.” Ez tette szívügyévé az evangelizációt: vezet katekumencsoportot, 1996 óta tartja a Szent András Evangelizációs Iskola kurzusait. 2017 óta a Magyar Városmissziós Szövetség vezetője, a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás Nemzeti Szolgáló Bizottságának elnöke.

Béres György a budapest-felsőkeresztvári plébánia képviselő-testületének leköszönő világi elnöke. Feleségével és három gyermekükkel mélyen hívó, gyakorló katolikusok. Minden területen segíti a plébánia életét.

Fehér László 1962-től a budapesti Szent István-bazilika karnagya. Fontos szerepet vállalt a 20. századi egyházzene megismertetésében és előadásában. A bazilika kórusával 1984 óta rendszeresen koncerteznek.

Gyarmati László az Óbuda-Hegyvidéki Szentháromság Plébánián szolgál. Rendszerfejlesztői munkája mellett teológiai tanulmányokat végzett a Hittudományi Akadémia nappali tagozatán. Több mint tíz éven keresztül az akkori rektor, Bíró László püspök titkáraként tevékenykedett. Jelentős szerepet vállalt a Vörösvári úti templom építési munkálatainál. A templomi liturgiákban aktívan részt vesz jelenleg is, felolvas, áldoztat, ministránsfoglalkozásokat vezet.

A taitai születésű Konrád Ágnes öt gyermek édesanyja. 1995-től a Győri Hittudományi Főiskolán végzett tanulmányokat. 1999 őszétől Bajon,

Szomódon és Komáromban tanított hittant. Közben fejlesztőpedagógusi végzettséget szerzett. Budapestre költözésük óta roma gyermekek iskolaelőkészítő fejlesztésével és sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozik a VIII. kerületben. Társvezetője a főegyházmegye pedagógiai szakszolgálatának, koordinálja a fejlesztő- és gyógypedagógus katekéták szakmai csoportját.

Nagel István öt gyermek édesapja, kilencedik unokáját városi nagyszülő. A 80-as években a budapesti Béke Királynéja Plébánia életében vállalt aktív szerepet; építőmérnökként segítette a templom felújítását is. Szívén viseli a családok ügyét, feleségével közösségi szolgálatot vállaltak, nemcsak a plébánián, hanem a Nagycsaládok Országos Egyesületének helyi csoportjában is. Budakalásza-ra való költözésük után ott is megtalálta a szolgálat lehetőségeit. Bevezette a misék utáni teázást; részt vesz a plébániai családi napok megvalósításában; segítette a templom, a közösségi ház és a temető felújítását. Általános iskolás korától a mai napig rendszeresen ministrál.

Szakács Sándorné hetven évének fele a szomori Szent Mihály Főangyal Plébánia működésének segítségével telt. Először könyvelést vállalt, később mosott, takarított a templomban és a plébánián. Pályázatokból és a Szomor Jövőjéért Alapítványon keresztül felújította a templomot, a plébániaépületet, a Kakuk-hegyi keresztutat és kápolnát, rendbehozta a Nepomuki Szent János-szobrot, valamint a Satori János által épített mauzóleumot.

Szax László már gimnáziumi éve alatt is ellátott kántori teendőket, ma Csolnok mindkét templomában kántorkodik, tíz éven át Pilisszentléleken is szolgált. A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán három gyermekükkel szakon diplomát, a zenei mellett liturgikus képzésben is részt vett. 2001-től a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezetnél dolgozik mint gazdasági vezető. Aktív szervezője Csolnok nemzetiségi zenei-kulturális életének.

Tánczer Tibor 1949 óta a Skapuláré Társulatnak, valamint a máriaremetei plébánia közösségének aktív tagja. 1993 óta templomátya. *Máriaremetei Híradó* néven egyházközségi lapot indított, zárandoklatokat szervezett, felvállalta a rózsafüzér-társulatok vezetését. Kutatta és 2000-ben közreadta a máriaremetei kegyhely történetét.

Zakariás Antal Dirán az Örmény Katolikus Lelkészség gondnoka, életének aktív szervezője. Munkájának köszönhetően jött létre a lelkeség épületében kialakított múzeum, mely az 1920-as évek óta felhalmozódott műtárgyakat mutatja be.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Veletek vagyok!

Marton Zsolt családreferens püspök sorozata a családoknak

Veletek vagyok! Ezzel a címmel indul Marton Zsolt váci megyéspüspöknek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferens püspökének videósorozata, amelyben többek között Szent Józsefről, a család fontosságáról, szeretetéről, szerepéről, a családokat érintő pápai buzdításokról is szó lesz.

Zsolt. – Szeretném kicsit bemutatni ezt az írást, és erről a hét tulajdonságról elmélkedni időről időre. Mi ez a hét tulajdonság? Milyen apa Szent József? Azt mondja Ferenc pápa: szeretett apa, gyengéd apa, engedelmes apa, elfogadó apa, teremtő bátorságú apa, dolgozó apa és árnyékként kísérő apa.

Szent József tisztelete széles körben elterjedt az Egyházban. A régi liturgikus rend és a hagyomány szerint is a szerda Szent József napja. Régen a Szent József tiszteletére mondott szentmiséket szerdán végezték. Ez ma is szeretettel ajánlható. Ferenc pápa az mondja, hogy van egy érdekesség Szent József tiszteletében, a latin felszólítás: *Ite ad Joseph*, ami azt jelenti, *menjete Józsefhez*. Kérjük az ő segítségét, közbenjárását! – fogalmazott a sorozat első részében Marton Zsolt családreferens püspök.

1870. december 8-án IX. Piusz pápa az Egyház védőszentjévé nyilvánította Szent Józsefet, március 19. pedig Szent József főünnepé lett.

Ferenc pápa *Patris corde* kezdetű apostoli levelében bemutatja Szent József alakját, megfogadta olyan módon, hogy hét tulajdonságáról beszél. Mai, divatos szóval azt lehet mondani, áthallásos ez a kifejezés, hogy hét tulajdonság, hiszen a hetes szám bibliai szám, a tökéletesség szimbóluma. Valamiképp talán arra utal, hogy Szent József hivatása a tökéleteshez, a tökéletes személyhez, Istenhez, egész konkrétan az ő Fiához vezet bennünket – fogalmazta meg Marton

menjete Józsefhez. Kérjük az ő segítségét, közbenjárását! – fogalmazott a sorozat első részében Marton Zsolt családreferens püspök.

Forrás és fotó: MKPK Családügyi Bizottsága

Ötlettár készült a Szent József-évre

Az ötlettárral az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) a lelkipásztorok munkáját és a családok, hívek imaéletét szeretné segíteni.

Az OLI honlapján található ötlettárral a lelkipásztorok munkáját szeretnék segíteni. Plébániákat, közösségeket, családokat, egyéneket bátorítanak, hogy a Szent József-évet minél inkább a Szentatya szándéka szerint tudjuk megélni, a Lélek segítségével.

Gáspár István, az Országos Lelkipásztori Intézet igazgatója így ajánlja az olvasók fi-

gyelmébe az intézet Szent József-évre készült ötlettárát: „A Szentatya szándékához szeretnénk csatlakozni, ötleteket adva ahhoz, hogy mind egyénileg, mind közösségeinkben egyre mélyebben élhessük meg és adhassuk át Szent József évének ajándékát és lehetőségeit. (...) Nem titkolt szándékunk..., hogy egy-egy megvalósult kezdeményezés ne csupán kampányszerű megmozdulás legyen, hanem új lendületet adjon, s beépüljön egyéni és közösségi életünkbe.”

Forrás: Országos Lelkipásztori Intézet

Az Élet útja a Kaposvári Egyházmegyében

Kaposvár után április 10. és 18. között a marcali Gyümölcslő Boldogasszony-templom adott otthont Martin Hudáček szlovák szobrászművész alkotásának, a Meg nem született gyermek vándorszobrának.

A szobor – melyet ismernek a világ minden táján – segít a nőknek és családjuknak a múlt feldolgozásában. Az alkotáson keresztül az Isten irgalmával való találkozás enyhülést nyújt a sebekre, segít feldolgozni az abortusz(ok) emlékét. A szobor útja tehát az Élet útja a Kaposvári Egyházmegyében.

Marcaliban a program nyitó szentmiséjét Kiss Iván címzetes prépost, esperes plébános celebrálta. A szentmisén közreműködött a Fény Gyermekei Zenekar; a tagok a szobor tiszteletére új dalt is írtak.

A liturgia után Kozma Krisztián Kazinczy-díjas előadó beszélt a szoborról, majd ismertette a kaposvári Keleti temetőben állított „Megfogant, de meg nem született gyermekek emlékhelyének” célját: eddig nem volt egy konkrét hely, ahol a spontán vetélés és az abortusz következtében elhunyt gyermekek szülei lehetőséget kaptak volna a méltó emlékezésre és a gyertyagyújtásra. Az emlékhely egy valóságos helyszín, ahol az érintettek halottak napján és az évfordulók alkalmával megemlékezhetnek gyermekükről.

Gyulainé Domján Zsuzsanna hitoktató a lelki adoptálás lehetőségére hívta fel a figyelmet. Ehhez kapcsolódva Molnár Ágnes Anna önkormányzati képviselő tett tanúságot, el-

mondta: a kilenc hónapon át tartó imaalkalmat ő már többször is teljesítette. Biztatta a jelenlévőket, csatlakozzanak a kezdeményezéshez, hogy minél több gyermek születéséért imádkozhassanak.

A szoborbúcsúztató szentmisén, április 18-án Udvardy Márton diakónus, püspöki szerződéses lelkész beszélt. Ennek a húsvét 3. vasárnapján tartott liturgiának a keretében tettek ünnepélyes fogadalmat a lelki adoptálást vállalók.

Gyümölcslő Boldogasszony ünnepén, március 25-én Kaposváron, a Keleti temetőben áldotta meg Varga László megyéspüspök a

megfogant, de meg nem született gyermekek emlékhelyét, illetve elindították az Élet útja kezdeményezést. A Meg nem született gyermek vándorszobrát tizennégy helyszín fogadja a következő hónapokban a Kaposvári Egyházmegyében.

Marcaliból Nagykanizsára, a Jézus Szíve-templomba szállították a szobrot.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kiss Kálmán

MIT JELENT APÁNAK LENNI A BIBLIA SZERINT? (6.)

A szó veszélyes fegyver

Ferenc pápa 2020. december 8-án, szeplőtelen fogantatás ünnepén Szent József-évet hirdetett. Adám Miklós biblikust, az Esztergomi Hittudományi Főiskola oktatóját arra kértük, tekintsen végig a Szentírásán, és mutasson rá, mi jellemző az apaságra általánosságban, illetve az egyes bibliai személyek életében. A sorozat hatodik részét adjuk közre.

Ne szólj szám, nem fáj fejem. Előbb gondolkozz, aztán beszélj. Sok beszédnek sok az alja. Magyar szólások és közmondások, amik nagyjából mind ugyanazt próbálják az eszünkbe vézni: gondoljuk meg jól, hogy mit mondunk, mert sok esetben nincs lehetőségünk visszavonni azt, ami elhagyta a szánkat.

A magyar mond olyat is, hogy a szó elszáll, az írás megmarad, ez azonban nem volt mindig így. Az ókori Izraelben a szónak hatalmas jelentősége volt. Persze, nem mindegyiknek. Elsősorban Isten szavainak. A világ teremtése nem úgy történik, hogy Isten szól: „legyen világosság”, majd körülnézve megállapítja, hogy még nem teremtett senkit, aki a parancsot végrehajtana, így belátja, neki kell cselekednie, úgyhogy nekilát. Nem. Isten szava létrehozta, amit kimond. Amikor Illés próféta azt mondja: „az Úr szava, nem lesz eső”, nem arról van szó, hogy Isten jó meteorológus, aki tudja, milyen lesz az időjárás. Fordítva. Azért nem lesz eső, mert Isten azt mondta.

Az isteni szó az az cselekvő tulajdonsága olyasmira, ami szemet szúr a tanítványoknak. Amikor Jézus azt mondja a bénának: „kelj föl, fogd az ágyadat és menj haza”, a béma pontosan ezt teszi. Amikor azt mondja a leprásnak: „akarom, tisztulj meg”, a leprás megtisztul. Ennek fényében pedig érdemes újragondolnunk Jézusnak az olyan kijelentéseit, mint az „ez az én testem”, a „beteljesedett”, vagy a „vegyétek a Szentleket”.

Éppen ezért a katolikus liturgia nagy becsben tartja a kimondott szavakat. Azt mondjuk, „ez az Isten igéje”, „ezek az evangélium igéi”, „ezek az evangélium igéi”, nem pedig Isten vagy az evangélium szavairól beszélünk. (Amikor én tanultam a nyelv-tant, az ige még „cselekvést, történetet, létezését” fejezt ki.) De az összes szentségünk kiszolgáltatására igaz, hogy hitünk szerint a kiszolgáltatás szavai létrehozzák, amit kifejeznek.

Az áldás és az átok is olyan emberi szavak, amelyek Isten szavának ebből a teremtő erejéből részesednek. Izsák nem

tud Ézsauak áldást adni, miután már megadta Jákobnak. De ugyanebből az okból égeti el Jojakim király a Jeremiás szavaival teleírt tekercset. Mert ítélet van rajta. A szót idejében meg akarja semmisíteni, hogy az meg ne valósíthassa, amit kimondott. Az áldás és az átok olyasmira, ami részesedik az isteni szó cselekvő erejében. Létrehozza, amit kimond. Nem lehet csak úgy visszavonni. És ugyanilyen az eskü is.

Jefte (Jiftah), a gileádi, nagy harcos. Hiába tudhatja magának apaként a nagy hírű Gileádot, az élete nem könnyű, mert az anyja prostituált volt. A testvérei ennek megfelelően kizárták az örökségből, hiszen ki tudja, biztosan Gileád-e az apa, ha az anyának ilyen foglalkozása van. Így Jefte végül helyi zsoldosokkal áll össze, és így szerez hírnevet a portyáival.

Ilyenformán egyébként olyan hagyományt folytat, ami Izrael történelmének fontos alkotóeleme. Már a Kr. e. XIV. században értesülünk arról, hogy a Földközi-tenger keleti partjain szökevények zsoldoscsoporthoz tartozva verődve destabilizálják az egyébként is gyenge lábakon álló társadalmat. Őket nevezik az akkori köznyelv *hapiruknak*. A közvetlen leszármazás kérdéses, hiszen nem nép-, hanem társadalmi csoportról beszélünk, mégis, a „héber”

szó összefüggésben áll a kifejezéssel. (Jefte története nem véletlenül ismételteti gyakran a mindkét szó alapjául szolgáló „BR” igét.)

”

Apaként, ha a gyermekeim a legjobbat érdeklik, be kell látnom, hogy én még nem vagyok az. Van, létezik, lehet jobb verzióm a jelenleginél. Tudnom kell, hol vannak a hiányosságaim, és dolgoznom kell rajtuk

Problémás leszármazás ide, kétes hírnév oda, Jeftere van szüksége a népnek, mert Ammon fiai szorongatják őket. Jefte pedig elvállalja a küldetést, amiért cserébe „a gileádiak vezére” lesz.

Jeftének azonban van egy rossz tulajdonsága. Előbb beszél, és csak aztán gondolkodik. A történet több utalást tesz erre a hibájára. Már Jefte nevében is ott van a PTH, az *ajtó, nyílás* kifejezés. Az eskü tárgya is az lesz, aki először

lép ki a háza ajtaján, amikor békében hazatér a küzdelemből. Ráadásul elképzeltető, hogy Jefte lakóhelye, *MiCPaH* is hangjáték a *PCH (kinyitni)* igével, amit Jefte használ, amikor bevallja: „*kinyitottam* a számat, és nem tudom visszafordítani”.

Vulgárisan megfogalmazva, minden jel arra mutat, hogy Jefte „marhaságra fogja nyitni ajkát”. És pontosan ez történik. Amikor az ammonitákkal vívott csata előtt esküt tesz Istennek, olyasmit cselekszik, ami bevett szokás. Valamit kér, valamit pedig felajánl cserébe. „Ha a kezembe adod Ammon fiait, azt, aki kilép házam ajtaján, (...) odaadom az Úrnak.” Eddig minden rendben. Ugyanezt a felajánlást megteszi Hanna is. A születendő gyermeket, ha lesz, odaadja az Úrnak. Isten meghallgatja a kérést, Sámuel pedig az Úr lesz. De Jefte folytatja: „(...) és feláldozom egészen elégő áldozatként.” Uffa.

Mert az első, aki kilép az ajtón, Jefte lánya. Az egyetlen gyermeke. Azért jön, hogy megünnepelje az édesapja győzelmét. Táncolva, kézidobbal érkezik, biztosan énekel is. Büszke az apukájára, aki kitasztatottból ünnepelt hőssé vált. De milyen áron?

Jefte ráadásul nem is kíméli. A lányra hárítja a felelősséget, és elmondja, hogy a visel-

kedésével a lány milyen fájdalmat okozott neki. Pedig a lány csak ünnepelni akart. Azt sem tudja, milyen esküt tett az apja. Mégis, mintha ő lenne a hibás, amiért az apja nem volt képes idejében befogni a száját.

Egyszerűen lekerekíthető tanulság lenne, ha azt mondanám, édesapaként oda kell figyelni a szavainkra, mert „a szó veszélyes fegyver” a gyermekeink életére nézve. És ez igaz még akkor is, ha Jefte története egy egészen szélsőséges példája az említett tanulságnak. De ennél meszebb merészkednék.

Azt gondolom, a történet jól elhelyezett utalásai arra figyelmeztetnek, hogy Jefte egyszerűen nem volt tisztában saját magával. Mert a történet nem csak a kimondott szavakról szól, hanem minden olyan jellemhibáról, amiről nem vagyunk hajlandók tudomást venni, vagy amiket nem tartunk súlyosnak, mivel a mi hibáink. Apaként, ha a gyermekeim a legjobbat érdeklik, be kell látnom, hogy én még nem vagyok az. Van, létezik, lehet jobb verzióm a jelenleginél. Tudnom kell, hol vannak a hiányosságaim, és dolgoznom kell rajtuk, mert ezek következményeit nem én fogom elszenvedni. Én egész jól együtt élek velük. Ezek a hibák azokat fogják bántani, akiknek a legjobbat akarom.

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mikor kezdett énekelni?

– Általános iskolában, első vagy második koromban néptáncos voltam. Emlékszem, a nagy fellépéseken egy-két népdalt én kezdtem énekelni, úgy kapcsolódtak be a többiek. A népdaléneklésnek, ami inkább kiabálós hangképzést igényel, maradtak nyomai az énektechnikámban. Néha a kiejtésben is visszaköszön a népdalos múlt, emiatt csúfoltak is tinédzserkoromban, hiszen a dicsőítő zenétől ez stílusidegen.

– Tanult valamilyen hangszeren játszani?

– Csellóztam nyolc-tíz évig, nekem az volt a nagy szerelem. Nagyon szerettem ebben a hangszerben, hogy meg kell ölelni, hozzáér a testemhez, rezeg. A hangom eléggé mély, a lelkemhez közel áll a cselló hangja.

– Már gyerekként a fél 8-as misére vitték a szülei a Margit körüti ferences templomba, ahol ők énekeltek, így szinte belenőtt a zenei szolgálatba.

– A szüleimnek erről szólt az élete. Rendszeresen jártak hozzánk fiatalok édesapám zenekarából, a Boanergészből, amely számukra egy nagyon szoros közösség is volt. Elvittek magukkal lelkigyakorlatokra Leányfalura, Kunszentmártonra és Máriabesnyőre, ahol a közös imádságon vagy a szentségimádáson együtt zenéltünk. Ezek nagyon meghatározó emlékek az életemben. Egyszer együtt táncoltunk az oltár körül. Hatalmas élmény volt! Az első komolyabb istenélményemet is egy ilyen alkalommal éltem meg, tízéves korom környékén, amikor Kunszentmártonon szilvesztereztünk, és egy kicsike szobában este a földön ülve énekeltem a kihelyezett Oltáriszentség előtt. Egész gyermekkoromban összekapcsolódott számomra a hitélet és a zene, így később nehéz volt elképzelnem, hogy csendben is lehet imádkozni. Pedig arra is szükség van.

Gitározni a Patrona Hungariae Gimnáziumban töltött időszakban kezdtem, oda jártam iskolába hetedik koromban. Az egyik barátommal kitaláltuk, hogy megtanulunk gitározni. Damilhúros gitárom volt akkor, még ma is megvan valahol. Először egy amerikai rockzenekar, a Red Hot Chili Peppers számai közül tanultam meg néhányat. Persze abban, hogy rockzenét játszottunk, volt egy kis lázadás is: nem akartam ugyanazt csinálni, amit apukám. Aztán heti egy alkalommal gitározni kezdtünk az osztálymiséken. Később Szentendrére jártam a Ferences Gimnáziumba, ott is zenéltem az osztálymiséken, majd a Szent Margit Gimnáziumban is, ahol végeztem. Mindig én voltam az a lány, akinél van gitár, így az osztálykirándulásokon a tábor-tűznél is én zenéltem. A Margit körüti ferences templomban tizenöt éves koromtól kezdtem az énekeztetést. Váratlanul kaptam egy hívást vasárnap délután fél 4-kor, hogy a fél 8-as misén nekem kellene mikrofonba énekel-

nem. Mély vízbe dobtak, de nem volt helyettem más, így elvállaltam. A gitározás, az éneklés meghatározóvá vált az életemben. Teljesen önazonos vagyok, amikor énekelek.

– Mikor ismerte fel, hogy az éneklés az útja?

– Először hét-nyolc éves koromban, amikor vidéki zenélésre mentünk apáékka. Az egyik Boanergész-dal CD-felvételén egy vékony hangú kislány énekel egy részt, azt a szót ott nekem kellett előadnom. Tied vagyok – így kezdődött. Ki kellett állnom az emberek elé. Úgy emlékszem, jól sikerült a fellépés. Később, amikor a Patronában szolgáltam egy misén, volt egy pillanat, amikor úgy éreztem, megtaláltam magam ebben. Az éneklésre úgy tekintettem, mint ajándékra, amit készen kaptam. Soha semmit nem tettem azért, hogy tudjak énekelni. Hatalmas ajándék ez. Azért is járok most énektanárhoz, és foglalkozom komolyabban az énekléssel, mert ha a hangom a talentumom, akkor mindenképpen képeznem kell.

– A magánénektanára mit mond, mit tanul tőle?

– Egy új technikát tanulok éppen, hogy a fejhangom ne vékonyodjon el, és a magas hangokat is ki tudjam énekelni kevert technikával. Az

Dicsőítés a Forráspont rendezvényén 2016-ben

Fotó: Merényi Zita

énektanárom az egyik éneklési jelenséget úgy hívja, hogy lélekkjárás. Teljesen mindegy, hogy mit énekelünk, lehet az egy popszám is, ha megtolunk egy hangot, a lélekkjárás létrejön. Ilyenkor szinte minden porcikánkkal éneklünk, csak a hangra figyelünk. Közel van ez egyfajta euforikus állapothoz. Azt fogalmaztam meg magamnak, hogy ha számomra ennyire összetartozik a zene és a hit, akkor az éneklés kapocs lehet Istenhez. Minden dalban ott lehet a lélekkjárás, de ha dicsőítő dalt énekelek, akkor Isten érzem mögöttem, és erősen tapasztalom a jelenlétét.

– A lélekkjárás magától jön? Vagy tudatos? Irányítható?

– Is-is. Mindig arra törekedtem, hogy ne csak én énekeljek, hanem közös munka

legyen ez a Szentlélekkel, hogy a hang keresztülmenjen rajtam. A legerősebb élményem a Forrásponton, az ifjúsági eucharisztikus napon volt 2019-ben, a budapesti BOK Csarnokban. Semmi korlátja nem volt annak, hogy átadjam magam. Azt éreztem, én nem tudok úgy énekelni, ahogyan énekelek. És mégis úgy énekeltem. Olyan ez, mintha egyszerűen átmenne rajtam a hang, amihez ugyanakkor én is kellek.

Amikor azzal a szándékkal mentem a Margit körüti ferencesekhez egy misére, hogy nagyot akarok énekelni, és most megmutatom, milyen szép a hangom, akkor ez a kiadás nem érkezett meg. Mert nem

ni, hogy a Jóisten eszközként használjon engem. Sokszor nehéz volt ezt elfogadnom, volt benne valami meghasonlásérzés. Amikor odaültem a szentély mellé, azt mondtam: „Istenem, tudom, hogy ember vagyok, és gyarló, de attól még itt vagyok, használj!” A Margit körüti templomban, a bal oldalon, a második mellékoltár fölött van egy festmény, ami a keresztre feszített Jézust ábrázolja. Éppen szemben volt velem az a kép. Amikor énekeltem, mindig azt néztem, az volt a fix pont. Sokszor csak annyit fogalmaztam meg magamnak, most nem tudom, hogy vagyok, de ott van Jézus. Neki énekelek. Miatta, érte. Az egészet csak azért csinálom, mert ő létezik.

– Ez az átadottság lehet az, ami másokra is hat.

– Egy dicsőítő ének nem szólhat rólam. Ha énekelek, és előrébb helyezem a saját személyemet, akkor az az éneklés megszűnik imá lenni. Ha úgy állok neki a zenélésnek, hogy teljesíteni akarok, tisztán énekelni, az nem lesz ima. Van egy kis közösségem, a Fúzió, ahol minden héten én vezetem a dicsőítést. Nem akkor mondják, hogy milyen jó volt a dicsőítés, amikor jó

előre kitalálom, milyen technikával, hogyan fogom kiénekelni a hangokat, hanem akkor, amikor hullafáradtan érkezem, semmit nem készülttem, de azt mondom: Istenem, ma ennyit tudtam hozni, segíts! Ezt nagyon tudatosan ki kell mondanom, soha nem szabad, hogy az ének rólam szóljon. Semmit nem tettem azért, hogy tudjak énekelni. Ha ajándékként kaptam Isten-től, akkor ennek róla kell szólnia. Előfordult az életemben olyan alkalom, amikor kifejezetten dicsőítésre, imádkozásra kértek föl, és volt mellettem énekes. Akkor nem azt jeleztem vissza az emberek, kicsi szépen énekeltem, hanem azt, hogy ragyogtam, és az éneklésem keresztül Isten megszólította őket. Tehát nem a technika a lényeg, hanem az, mennyire engedem meg Istennek, hogy használjon, bármilyen vagyok is.

– Ősszel Ön is átesett a koronavírus-fertőzésen. Hogyan érte meg a betegséget? Nem félt, hogy az énektehetsége a kárát láthatja?

– Lelkileg elég nehéz volt túljutnom a betegségen. Magas lázzal otthon remegtem, nem tudtam, hívjak-e mentőt. Elgondolkodtam azon, hogy emberek hálnak meg ugyanattól a vírustól, ami most engem is legyengített. A betegség hatására átértékelődött bennem a tehetségemhez való viszonyom. Sokan mondják, milyen sokat jelent nekik az, ahogyan dicsőíték. Felismerem, hogy nemcsak az énekléshez való tehetséget kaptam, hanem valami különleges talentumot is: a zenélésen keresztül Isten meg tudja szólítani az embereket. Éppen ezért elhatároztam, hogy ha meggyógyulok, változtatni fogok az életemben, és igyekszem majd átadni az embereknél, amit tudok. A betegségem után vettem magamnak egy kis stúdiósztetet otthonra. Szeretnék elkezdni felénekelni és a YouTube-csatornáimra feltölteni dalokat.

– Másfél éve nem énekel a fél 8-as misén az országúti ferenceseknél, viszont egyre több szolgálatot vállal máshol.

– A Margit körüti templomban énekelni nagyon jó, erre újra rádöbbentem most, amikor az ifiboások (a Boanergész zenekar ifjú titánjai – a szerk.) közül sokan megbetegedtek, és ezért visszahívtak éneket vezetni. Másfél éve úgy éreztem, hogy a fél 8-as misén már kivettem a részem az énekszolgálatból, itt egy fiatalabb generáció, nekik is át kell élniük ugyanazt, amit én átélhettem. Ugy gondoltam, itt az ideje, hogy kilépjek a megszokásból. Nagyon szeretem, amikor a belvárosi plébániatemplomban a Nightfever szentségimádáson dicsőíthetek. Ott ketten zenélünk, nincs más hangszer, csak zongora és gitár. Teljesen sötét van a templomban, kicsi gyertyák világítanak, elrejtőve énekelek Jézusnak. A közösségünk a Táltos utcában működik, ahol Matolcsy Kálmán atya a plébános, ő hívott énekelni egy hajóra, zenés családi alkalmakra. Sokszor esküvőkön is énekelek. Mos-

tanában Kistarcsán zenélek havonta egyszer, ahová Lambert Attila (lapunk fotósa – a szerk.) invitált, ott Dolhai Attilával végzünk zenei szolgálatot. Vele beszélünk arról, hogy jó lenne plébániákon dicsőítéseket tartani. Egyelőre igyekszem minden felkérését elvállalni.

– Mi az, amit nehézségként ér meg?

– A közösséggel, a Fúzióval hetente tartunk dicsőítést, de a pandémia miatt erre most csak az online térben adódik lehetőség. Ilyenkor fölteszem a kis csipetős mikrofonomat. Sajnos nem hallok, hogy a többiek is énekelnek, pedig a dicsőítésben nagyon jó a közös éneklés élménye. Ráadásul közösségi ember vagyok, mindennap találkozni velük, ha lehetne.

– Van Önben karriervágy?

– Igen, van, abban az értelemben, hogy kíváncsi vagyok, mi az a legtöbb, amit a hangommal kezdeni tudnék, mert azért nekem nyers, képzetlen a hangom. Sokszor hallok a technikai malőröket, bár senki nem szól miattuk. Amint valamit nem úgy teszek oda technikailag, ahogyan kellene, előfordul, hogy kilépek abból az állapotból, ami a dicsőítéshez kell, és ez zavar. Szeretném elérni, hogy minél ritkábban történjen ilyen.

Sokszor félek attól, hogy magamra fordítom a tehetsé-

”

Az éneklés kapocs lehet Istenhez. Minden dalban ott lehet a lélekkjárás, de ha dicsőítő dalt énekelek, akkor Isten érzem mögöttem, és erősen tapasztalom a jelenlétét

gem. Nem akarok hiú lenni. Amikor fél évig Franciaországban éltem a Chemin Neuf közösségben, megkértek, hogy maradjak kint, és énekeljek az ottani dicsőítőiskolában. Az tényleg karrier lett volna. Nagy fesztiválok színpadjain léptünk volna fel. Nem akartam vállalni ezt a megtisztelő szerepet, mert úgy éreztem, csak egy vékony hártya választja el egymástól a dicsőítést és a magamutogatást. Amikor a Forráspont rendezvényen kisminkelték és kiállították a színpadra, akkor is azt gondoltam, hogy nagyot lehet esni, ha valaki előtérbe helyezi magát. Persze, lehet, hogy gyáva voltam, amikor visszautasítottam a Chemin Neuf ajánlatát, vagy az vagyok, amikor nem akarok a kirakatban lenni. De a zenei szolgálat nekem nem erről szól. Egyelőre kicsit irigykedem azokra, akik a fellépést és a dicsőítést össze tudják egyeztetni az életükben. Lehet, hogy egyszer majd nekem is sikerül.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Egyházi zenei rovatunkat *Mértékadó* című kulturális mellékletünkben olvashatják.

SZENTMISE-KÖZVETÍTÉSEK ÉLŐBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk:

„A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünnepségekben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmise való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós misék közvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyerjenek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnapon szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK

Duna Tv

2021. március 14-étől minden vasárnap 11 órakor közvetítenek szentmisét.

Apostol Tv

Hétfőtől szombatig 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézzhető a www.apostol.tv oldalon. Továbbá a Magyar Telekom országos hálózatán, a magyarországi Digi kábelhálózatán Budapesten és vonzáskörzetében, a Vodafone hálózatán Budapest XI. kerületében, a Parisat teljes hálózatán és Szécsény környékén is fogható.

EWTN/Bonum Tv

Mindennap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (élő), 20 órakor (ismétlés). Mindennap angol nyelven: 14 órakor *EWTN Daily mass* (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatorna-kiosztásában és nézzhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a debreceni Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK

Magyar Katolikus Rádió

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt változó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.maria.radio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyardurir.hu

IMAÓRA

Csobánka-Szentkúton, a régi hagyományokhoz híven folytatódna a nagy múltú elsősobánai szentmise. 2021. május 1-jétől október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére várják a zárandokokat a festői szépségű Mária-kegyhelyen.

Elváltakért és egyedülállókéért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Boldogasszony Imaszövegség tagjai a kért imaszövegek mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyánkhöz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókéért és a magányosokéért, keddenként a katolikus oktatási intézményekéért és a fiatalokéért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkéért, péntekenként az idősekéért, a betegekéért és a szenvedőkéért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiyeghazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen húsvétra, névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

A Szent Imre-kápolna Szeretelő-imagocportja minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltárszentésszel. Honlapunkon keresztül elérhető vagyunk: www.szeretelrang.info.hu – Programok: 2021. május 6., csütörtök 17 óra: szentségimádás, Szeretelő-imaóra; megemlékezünk Mindszenty bíboros mennyei születésnapjáról. Május 7., péntek 16.30: a feltámadás útja (az öröm útja). Május 20., csütörtök 17 óra: szentségimádás lesz édes Hazánkért.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 8 órakor kezdődő szentmisékben Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vizek forrásánál* (Elméltetések a Jézus Szíve-litániáról). Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu/> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggyáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

ZARÁNDOKLAT

Egész napos gyalogos férfizarándoklat indul 2021. május 1-jén, szombaton Budapesten. A szervezők Szent József évében, az ő közbenjárására Krisztust kéri, hogy a férfilét erőforrásait, az Egyházért, a nemzetért, családunkért érzett felelősséget, áldozatkészséget erősítse meg bennük. A tervek szerint (ez az aktuális, állami, járványügyi rendelkezéseknek megfelelően változhat) a zárandoklat 8 órakor szentmisével kezdődik a Horváth Mihály téri Szent József-templomban. Az aktuális információk, változások a józsefvárosi Szent József Plébánia honlapján és a <https://www.facebook.com/events/3708597469175721> oldalon követhetők.

SEGÍTŐ FOGLALKOZÁS

Covid-betegségen átesetteket és hozzátartozókat segítő foglalkozásokat indított április 12-étől heti rendszerességgel az Óbudai Szentháromság Plébánia (1032 Budapest, Vörösvári út 110.), mindazok számára, akiket megbetegített a koronavírus, post-Covid szindrómában szenvednek, gyászosok hozzátartozóikat, magányosok, szeretőnek visszatérni régi, megszokott életükbe. Az online csoportfoglalkozásokat hetente keddenként 17–18.30 óra között tartjuk, összesen hat alkalommal. A részvétel ingyenes, a jelentkezéshez előzetes regisztráció szükséges, a következő e-mail-címen: szent3sag@obuda-szent3sag.hu

HÁLAADÓ SZENTMISE – 50 ÉV

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöki helynöke, Fodor András atya, pappá szentelésének 50. évfordulója alkalmából aranymisét mutat be május 14-én, pénteken 14 órától a Szent Anna-székesegyházban, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Észak-Alföldi Régió tagjainak jelenlétében.

HALÁLOZÁS

Tóth Terézia szociális testvér, életének 70. évében, 2021. április 1-jén hazatért az Atyai Háza. Temetése 2021. május 4-én 11 órakor lesz a Kislángi temetőben, az engesztelő szentmiseáldozatot temetés után, a kislángi Jézus Szíve-templomban mutatjuk be.

A pannonhalmi főapát a főmonostori konvent és a hozzátartozók nevében fájdalommal, de a feltámadásba vetett hittel tudatja, hogy szeretett rendtársa, Végh Imre Norbert OSB, életének 82., szerzetességének 34. évében a szentségekkel megerősítve 2021. április 18-án hazatért mennyei Atyánkhöz. Temetése 2021. április 23-án, pénteken volt Pannonhalmán. A bazilikában 14.30-kor kezdődő gyászmiséet követően helyezték örök nyugalomra hamvait a Boldogasszony-kápolna kriptájában. Tekintettel az érvényben lévő járványügyi előírásokra, a temetési szertartáson a bencés közösség tagjain kívül a rokonság és az ismerősök szűkebb köre volt jelen.

AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

Erdő Péter
Nagyböjt és húsvét járvány idején
Beszéd a Magyar Katolikus Rádióban

Jézus műve a kortársak fantáziáját messze meghaladta, de a tanítványok emlékezete alapján lassan mégis kirajzolódott az a kép, amely ma is döbbenetet kelt bennünk; ma is évről évre, amikor elkezdjük a nagyhét ünneplését, meglevenedik előttünk ez a dráma, s megállunk félelemmel, tisztelettel és a szeretet örömeivel Istennek az előtt a titokzatos tette előtt, amit megváltásnak nevezünk.

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

TRADICIONÁLIS HARANGOK ÖNTÉSE

GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC

Ref.: www.harangontes.hu

Cím: 2162 Órbottyán, Rákóczi u. 134. Pf. 10.
Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161

Tel.: +36 28 360 170

E-mail: gombosmi@harangontes.hu | info@harangontode.hu

ADÁSVÉTEL

Jó Angyal Könyv és Kegytárgy, Budapest, Ferenciek tere, Kárpátia-udvar. Ismét kapható: *Valtorta Mária Az Evangélium, ahogy nekem kinyilatkoztatott* című könyvsorozata. Ennek részei külön is megvásárolhatók. T.: 06/20-775-2453, www.joangyal.hu

GYÚJTÓ VÁSÁROLNA bélyeggyűjteményt és régi postai képes levelezőlapokat. T.: 06/20-522-5690, 06/1-322-8439

ÁLLÁS

A VÁCI PIARISTA GIMNÁZIUM pályázatot hirdet matematika-, fizika-, informatika-, kémia- és biológiai tanári állások betöltésére; bármely két szak kombinációjával. Részletek az iskola honlapján: vac.piarista.hu

A ZALAEGERSZEGI SZŰZ MÁRIA SZEPLŐTELEN SZÍVE PLÉBÁNIA kántort keres. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal és a munkabérgény megjelölésével a zeg3@martinus.hu e-mail-címre küldött levélben. Bővebb információk: <http://zeg3.martinus.hu>

Piliscsabán a Nagyboldogasszony Ház
idősek otthona

festőien szép környezetben, kiváló közlekedési adottságokkal, színvonalas ápolás-gondozás biztosításával, nyugodt, családi légkörben várja hölgy lakók jelentkezését.

2081 Piliscsaba, Kálmán király útja 15.
Tel.: +36 30 816 0205
E-mail: nbahaz@invitel.hu

HARANG

ÚJ, 715 kg-os, G hangú, díszített bronzharang eladó. Érdeklődni: 06/30-728-8161

OKTATÁS

SAKKOKTATÁS személyesen vagy online: www.besakk.com

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házról is. T.: 06/1-213-5726

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

Új Ember
Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. ÁPRILIS 26.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabian Attila, Gáts Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Mészáros Ákos
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Szabad vagyok, mert nincs bennem gyűlölet

Beszélgetés Bruck Edith holokausztúlélővel

(Folytatás az 1. oldalról)

A találkozón férjem testvérének, Dino Risi rendezőnek a fia, Marco Risi lehetett ott, az újságíró és az unokahúgom a férjével, senki más, és a látogatást titokban kellett tartani. Olga sült túrós bélest, tele volt az asztal édességekkel. Nagyon picit a lift, mindenki azon gondolkodott, hogyan fog beférni a pápa. Számoltuk a napokat, az utolsó percig nem tűnt reálisnak, inkább olyan volt, mintha egy kis színdarabot játszanánk. Valóban ide jön, az én lakásomba? Ilyen még nem volt, történelmi pillanat.

– Milyen volt a találkozás? Milyennek látta Ferenc pápát?

– Rögtön elsírtam magam, amikor megláttam a fehér ruhás alakot, a mosolyt, a jósgot, minden pórusból melegség áradt. Felindultságom látán mondta, hogy lélegezzek mélyeket. Egy nagy papírzacskó volt nála, ajándék, egy Talmud és egy menóra, ő cipelte, pedig nehéz volt. Elmondta, hogy bocsánatot akar kérni a mártír néptől, a zsidóságtól, bocsássam meg, bocsássuk meg, ami történt. Emlekezett a könyvem részleteire, rákérdezett, mit jelentett nekem a lágerben a lekvár, amit a katona hagyott a csajkájában. Mondtam, hogy az életet, hogy érdemes élni, a világ jó, küzdjek az életért, van remény. Minden, ami szép az életben, benne volt abban a picit lekvárban. Mit jelentett, amikor egy másik katona egy lyukas kesztyűt adott? – ezekre a jelenetekre kérdezett, amiket én úgy hívok, hogy öt fény a sötétségben. Elsorolta mindent. Az volt a legszebb, költői, amikor azt mondta, ő szeretett volna lenni az a szakács, aki megkérdezte tőlem, hogy hívnak, kivett a köpenye zsebéből egy kis fésűt, nekem ajándékozta, és elmondta, hogy neki is van egy ekkora kislánya.

Ezt el is játszotta, szinte szürreális volt, betette a kezét a nem létező zsebébe, és odanyújtotta nekem a nem létező fésűt. Annyira édes volt, hogy azt el sem lehet képzelni. A fényekről beszélgettünk, a sötétségben, ebben az embertelen korban. Megköszönte, hogy évtizedek óta járok az iskolákba beszélni, hogy életben tartom az emlékezetet. Adott egy példányt az utolsó enciklikájából, annyit írt alá egyszerűen, hogy *Francesco*. Minden gesztusa melegséggel, szerénységgel, emberséggel volt tele. Az argentin akcentusa is nagyon kedves. Majdnem két órát töltött nálam. Mesélt az argentin rabbiról is, aki a barátja, akivel együtt dolgoznak a vallások párbeszédéért. A végén megkérdezte, mikor van a születésnapom, és azt mondta, majd eljön.

– A pápa látogatásának híre az egész világon elterjedt.

– Amikor Ferenc pápa megérkezett hozzám, nem vette észre senki, de amikor

elment, már legalább háromszázan várták, tele volt az utca, kiáltoztak, videóztak. Azóta mindenki kér tőlem valamit, hogy mondjam el neki, adjam oda a levelüket, mint ha nekem a zsebemben lenne a pápa, bármikor beszélhetnének. Soha nem felejttem el ezt a napot, nagyon fontos ez a látogatás. Nemcsak nekem szól, az írónak, az áldozatnak, annak, aki majdnem hatvan éve jár tanúskodni az iskolákba, hanem a zsidó népnek, mindenkinek. Beszélgettünk a mai antiszemitizmusról, rasszizmusról, a migránsokról is, az egész világról, az emberiségről.

– Megragadta a pápát, ahogyan beszél a borzalomról és az emberi jóság megnyilvánulásairól.

– Én mindig a fényről beszélék, az emberségről, ami ott van minden helyzetben. Sajnos nincsenek sokan ezek az emberek, de a legborzalmasabb helyzetekben is ott vannak. Mielőtt elvittek minket, a szomszédunk adott anyunak lisztet, hogy készítsen belőle kenyeret. Fábian Gyula bácsi eljött a gettóba, és dobálta be nekünk az élelmet. A tanítóm egy fényképet ajándékozott nekem, és ráírta, hogy a legjobb tanulóm. A faluban sem mindenki zsidózott, nem mindenki lökött be a családba, nem mindenki törtéte a fejét a bátyámnak, ott is voltak fények, és ez nagyon fontos az életben.

Nem minden sötét, abba a kis jóba kell belekapaszkodni, ami mindig jelen van.

– Hogyan élt a családja, milyen helyzetben érte az elhurcolás?

– Szegényesen éltünk. Azon a napon a csendőrök berontottak a kis szoba-konyhás házukba. Húsvét után voltunk, anyu begyúrta a kapott lisztet, és örömmel várta, hogy megkeljen. Hajnalban azonban ott kellett hagynia, mert betörték az ajtót, káromkodtak, kitereltek minket a házból. Bevitték a templomba, pénzt és aranyat akartak, persze nem volt, olyan szegények voltunk, mint a templom egere. Amikor a fiatal csendőr pofont adott apunak, tudtam, hogy mindennek vége, mert őt az első világhábo-

rúban kitüntették, és ezért tisztelték. Ha egy huszonöt éves fiú adhat neki egy pofont, akkor vége. Onnan a sátorlajúhelyi gettóba vitték székereken a körülbelül száz zsidót. Öt hétig voltunk a gettóban, aztán bezártak a vagonba, anyám egész Auschwitzig az otthon maradt kenyérért sírt, de valójában nem a kenyérért, hanem mert látta, mi történik. Megfésült, gyengéden összefonta a hajamat, belekötötte a masnit.

– És megérkeztek Auschwitzba...

Bruck Edith: A pápa minden gesztusa melegséggel, szerénységgel, emberséggel volt tele. Majdnem két órát töltött nálam. Mesélt az argentin rabbiról is, akivel együtt dolgoznak a vallások párbeszédéért

– Megérkeztünk Auschwitzba, nem tudtuk, hol vagyunk, azt hittem, valahol a világon kívül, a civilizált világon túl. És ott történt az első pozitív gesztus, az ör gesztusa, amiről Ferenc pápa is olvasott. Anyuval a bal oldalra soroltak, azok közé, akik a gázba mentek. Egy német katona lehajolt hozzám. A körmeimmel belekapaszkodtam anyu húsába, mondtam, hogy nem hagyom ott, és ő sem engem. Letérdelt a katona előtt, és könyörgött, hogy hagyja meg neki a legkisebb gyermekét. A katona megütötte puskatussal, nekem pedig azt suttozta, menjek a jobb oldalra. Mondhatjuk, hogy először ő mentett meg engem. Ezt követte a többi, a lyukas kesztyű, a fésű, a csajkájában hagyott lekvár. Anyám nagyon vallásos volt, de nem fanatikus. Soha nem ártott senkinek, nem érdemelte meg, hogy elégessék. Hitt az Istenben. Apu inkább kételkedő volt, mint én.

– Hogyan jutott haza?

– A magyar zsidókat vitték haza utoljára, mert ők lettek utolsóként deportálva. Mi ezért elindultunk gyalog, vagonokban.

Velünk indult el öt magyar katona Bergen-Belsenből, kérték, hogy segítsünk nekik. Biztosak voltunk benne, hogy fasiszták voltak, kérdeztem a nővéremet, mit csináljunk. Megbeszéltük, hogy ne kezdjük előlről.

Szereztünk nekik is ennivalót, az amerikaiaktól sok helyen lehetett ételt, ruhát kap-

her voltunk mindenkinek. Nagy fájdalom volt ez: Miért éltél túl, miért harcoltál annyira az életedért? Nincs helyed, ahol élsz.

A nővéremtől, aki sokat segített nekem a lágerben, külváltunk, ő Ciprusra ment egy évre, én Csehszlovákiába, de ott is ki volt írva: Zsidók, menjetek Palesztinába. Börtönbe is zártak egy napra. Továbbmentünk, az utunknak nem volt itt vége, 1948-ban megérkeztem Izraelbe. Ott sem tudták, mihez kezdjenek velünk. Újszülöttek voltunk egy újszülött országban, amely három hónapja létezett, még lóttek. Teher voltunk ott is, barakkokban laktunk, nem tudtak tárt karokkal fogadni, ahogyan vártam.

– Végül Olaszország lett a választott hazája, ahol sikeres író lett.

– Nápolyba érve végre úgy éreztem, befogadtak. Mindenki mosolygott, énekeltek, süttött a nap, vibrált az élet a levegőben. Aztán Róma lett az otthonom. És végül most, az utolsó könyvemmel ért el a siker, bár nem szeretem ezt a szót használni. Azt nem lehet elképzelni, hogy mit éltem át a lágerben, nem lehet elmondani száz könyvben, száz tanúságtétellel sem. De nem lehet és nem szabad elfelejteni, ami történt, el kell mondani, tízszer, százszor, ezerszer. Érdemes volt túlélni, érdemes beszélni róla, ha ezzel meg tudok változtatni néhány embert. Rengetegen olvassák a könyvet, két hónap alatt hét kiadása volt már, díjakat adnak érte. Csak egy kicsit későn jött, ha húsz évvel fiatalabb lennék, kevésbé lenne fárasztó: mindennap van valami program, Zoom-beszélgetések...

– Ha tanúságtételre, beszélgetésre kéri, mindig elvállalja. Miért tartja olyan fontosnak, hogy beszéljen a fiatalokhoz?

– Sokkal fontosabb ma beszélni hozzájuk, mint húsz évvel ezelőtt. Nem tanulnak eleget a történelemtől, rosszul tudják, misztifikálják. Az európai országok nem akarnak tudni arról, amit tettek, nem akarnak beszélni a holokausztról, amit nem lehet összehasonlítni semmi más kegyetlenséggel.

Arról is beszélök velük, hogy sok borzalmat élünk át napjainkban, és minden a világon ránk tartozik. Nem mondhatjuk azt, hogy nem tudunk róla.

A fiatalok meghallgatnak, és megfogadják, hogy többé nem lesznek rasszisták, antiszemiták, nem gyűlölik a migránsokat. Mindig sokkal könnyebb lélekkel jöve ki az iskolákból, mint ahogy bejövök.

Nemcsak magamért csinálom, hanem azokért is, akik nem jöttek vissza, és kérték, hogy mondjam el a szenvedé-

seinket. A háború végén Bergen-Belsenben a halottakat be kellett vinni a sátrakba; néhányan még éltek közülük: megkértek, hogy ha hazajutok, mondjam el, amit láttam. Mi mást mondanál egy haldokló embernek, mint hogy igen, elmondom. Amíg lesz erőm, csinálom.

Nehéz a feladat, de erkölcsi kötelesség, morális kérdés. Mindig van, aki megváltozik. Százával kapok levelet fiataloktól, akikhez beszéltem.

A fiatalok nem tanulják meg az élet értékét, a kenyér értékét, fontos hozzájuk beszélni, hogy megértsék. Minden percben éhen hal egy gyerek, ezt nekik is tudniuk kell! A mobiltelefonból, a számítógépes játékokból nem értik meg, és sokszor még saját családjukkal sincs kapcsolatuk, nincs kommunikáció. Itt, Olaszországban sok az erőszak, terjed a bullizmus, mostanában mindennap vernek meg fiatalok fiatalokat, nem csak migránsokat, egymást is. Erős a fajgyűlölet, úgy néznek a migránsokra, mintha tetvek lennének, nem emberek. De hát minden ember ember! Minden embert tisztelni kell, akármilyen bőrszínű, vallású. A gyűlölet helyett át kellene térni a szeretetre... A szülők ott hibáznak, hogy nem tudnak nemet mondani a gyerekeknek. Amikor elmegyek az iskolákba, és két órán keresztül beszélök nekik, a végén mindig van egy „nem”, és ezért érdemes elmenni. Át kell adni nekik az emberséget.

– Mit érez, ha visszagondol a koncentrációs táborra?

– Megköszöntem a levélben az Istennek, hogy nincs bennem egy gramm gyűlölet sem, egy emberrel szemben sem. Ez nekem a szabadság, szabad vagyok a gyűlölettől. Engem akkor gyűlöttek, én sosem fogok gyűlölni senkit. Nem tudom, milyen ez az érzés. Nem ölk meg egy hangyát sem. Ugyanilyen volt a férjem, amikor egy patkányt találtunk a fürdőszobában, csinált neki egy létrát, hogy azon menjen ki. A túlélők közül még senkitől nem hallottam, hogy gyűlölet volna benne.

Ember akarok maradni, nem hagyom magam megmérgezni a gyűlölettel. Tisztelek minden embert, az utolsó koldusig, nem tudok úgy elmenni mellette, hogy ne adjak neki valamit.

Nem azért kér, mert szórakozik, hanem mert szüksége van rá. Nem kezdek erkölcsi prédikációba, hogy miért van az utcán, miért nem dolgozik. Ha szüksége van rá, adj neki, nem játékból járkál valaki az utcán meztől! Meg kell osztani másokkal azt a keveset, amink van. Anyám, szegény, azt mondta, hogy ha kopognak az ajtón, nyisd ki, ha nyújtják a kezüket, adj valamit, ahol van enni háromnak, van négynek is, pedig nekünk is alig volt.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Vatican News;
Sant'Egidio közösség

Brazília

A rióinál is nagyobb Krisztus-szobor épül

A rióinál is nagyobb, a talappal együtt 43 méter magas Krisztus-szobrot építenek a brazíliai Encantadóban. A Rio de Janeiro fölé magasodó világhírű Megváltó Krisztus-szobor 38 méter magas.

A 2019 óta épülő monumentális encantadói Oltalmazó Krisztus-szoborra néhány napja helyezték föl a fejet. Az új szoborban lift és kilátó is lesz.

Az Oltalmazó Krisztus gigantikus szobra a Porto Alegrétől, Rio Grande do Sul állam fővárosától 145 kilométerre fekvő, 22 ezer lakosú Encantadóban épül, és a tervek szerint az év végére készül el.

Az építkezés megálmodója Adroaldo Conzatti néhai polgármester, aki márciusban hunyt el koronavírus-fertőzésben. A projektet a Krisztus Barátai Egyesület koordinálja. A szobor felállításának célja a környékbeliek vallási buzgalmanak fokozása és a térség idegenforgalmának fellendítése.

A szoborállítás átszámítva több mint 100 millió forintba kerül. Az egyesület szerint kizárólag adományokból fedezik a költségeket, az adományozói kedv fokozása céljából egy autót sorsolnak ki az adakozók között. A műalkotói Genesisio és Markus Moura – apa és fia – szobrászok.

Forrás: MTI

„Felajánljuk magunkat, az életünket”

Hospice-házban szenteltek pappá egy fiatal szerzetest

Livinius Esomchi Nnamami harmincegy éves nigériai szerzetes írt a pápának, aki engedélyezte, hogy előrehozzák a pappá szentelését. Április 1-jén, nagycsütörtökön egy római hospice-házban szentelték fel.

Hivatásának első lépcsőfoka az volt, amikor húszévesen belépett az Isten Anyjáról elnevezett férfiszerzetesrendbe. Első szerzetesi fogadalmá után derült ki, hogy leukémiában szenved. Fájdalmas út kezdődött ezzel, sokszor felcsillant a remény, ám a kezeléseket hatástalannak bizonyultak. Két évvel ezelőtt Olaszországba ment a hatékonyabb terápia reményében.

A szenvedésben nem vesztette szem elől álmát, hogy válaszoljon Isten hívására. A kezeléseket közepette is folytatta tanulmányait az Aquinói Szent Tamás Pápai Egyetemen (Angelicum), és szeptemberben örökfogadalmat tehetett. A betegség azonban egyre jobban elhatalmasodott rajta, egyre több időt kellett kórházban töltenie, és úgy tűnt, nem ér a papi képzése végére. Ekkor döntött úgy, hogy levelet ír a pápának, és kéri, hozzák előre a szentelését.

Livinius március 31-én küldte el a levelét, és néhány órával később már meg is érkezett a jóváhagyó válasz Ferenc pápa saját kezű aláírásával. Másnap délután a Medica Group Casilino egészségügyi központban a Szentatya megbízásából Daniele Libanori római segédpüspök pappá szentelte Livinius Esomchi Nnamamit.

„Ezen az ajándékon keresztül az Atya támogat téged, hogy teljességében meg tudj élni a próbatételt, amelyre hívtott. Papként egyesülsz Jézussal, hogy testedből Istennek tetsző áldozat legyen. Papságunk ugyanis akkor éri el csúcspontját, amikor a kenyérral és a borral együtt fel tudjuk ajánlani magunkat, azokat a dolgokat, amelyeket az Úrtól kaptunk, az életünket” – hangsúlyozta a segédpüspök.

Beszédében visszhangzottak a lengyel Michał Łos szavai, akit Varsóban szenteltek pappá 2019. május 2-án, kevéssel a halála előtt. „Semmi nem választhat el Krisztus szeretetétől” – mondta első szentmiséjén.

2015-ben a szintén súlyos betegen pappá szentelt olasz Salvatore Mellonétól Ferenc pápa azt kérte, első papi áldását neki adja.

„Ha az Úr úgy akarja, papként halok meg: az oltárra viszem szenvedéseimet, és egyesítem őket Jézus szenvedéseivel a kereszten” – írta Cesare Bisognin, akit 1976. április 4-én, 19 évesen, a torinói lakásában szenteltek pappá. A szertartást Michele Pellegrino érsek végezte. A frissen szentelt pap huszonnégy nappal később meghalt. Halála előtt megvallotta lelki igazgatójának: „Nagy ajándék a papság. Csak attól félek, hogy nem leszek képesek jól megélni. Mondd meg a fiataloknak, hogy érdemes erre az útra térni!” Jele volt ez annak, hogy a titokzatos hivatás bárhol megszülethet, bárki életé válhat mások számára, még egy kórházi ágyon is.

Igy történt ez Livinius atyával is, akinek papi szolgálata a Casilino hospice-házban kezdődött el. „Itt vagyok, Uram” – kiáltotta a szívében, még ha hangot nehezen tudott is kiadni. Vállalta, hogy elindul az emberek felé, akkor is, ha kénytelen egy helyben maradni. Érezte az örömet annak, hogy egy közösség tagja, annak ellenére, hogy kénytelen kórházi magányban élni. Első áldását az őt nap mint nap ellátó orvosoknak és ápolóknak adta, mintegy köszönetnyilvánításként. Köszönetet mondott Istennek, az Egyháznak, a testvéreknek, az életnek.

Forrás és fotó: Avvenire
Fordította: Thullner Zsuzsanna

Hogyan térítette meg a Szent Szűz a férfit, aki XII. Piusz életére tört?

Bruno Cornacchiola 1947-ben még adventista volt, és a Mária-dogmák heves ellenzője; tíz évvel azelőtt pedig terveket szőtt XII. Piusz pápa meggyilkolására. A 34 éves, háromgyerekes római férfi villamosvezetőként dolgozott.

Bruno Cornacchiola Rómában született 1913. május 9-én, és ugyanott hunyt el 2001. június 22-én. Önkéntesként részt vett a spanyol polgárháborúban, ahol egy német protestáns bajtársa hatására egészen radikális nézeteket kezdett vallani: ekkor döntött úgy, hogy megöli a pápát. Hazatérve feleségét, Iolandát is meg akarta győzni róla, hogy el kell hagyni a Katolikus Egyházat, amivel sok fájdalmat okozott az asszonynak.

1947. április 12-én történt, hogy Bruno a három gyermekét elvitte kirándulni és játszani a római Tre Fontanéhoz, s amíg ők labdáztek, a Mária-dogmák elleni cikkét fogalmazta az egyik hetednapos adventista kiadvány számára (más források szerint előadást írt), *Mária nem szűz és nem szepültelen* címmel.

A hagyomány úgy tartja, hogy itt, a Tre Fontane (Három forrás) nevű helynél fejezték le Szent Pált 67-ben. Ugyanitt volt jelenése 1937-ben Luigina Sinapinak (1916–1978), az olasz misztikusnak, akinek a Tre Fontane-i barlangban a Szűzanya megjósolta Eugenio Pacelli pápává választását, és aki állítólag azt mondta Sinapinak: még vissza fog térni ide egy

férfi miatt, aki elkeseredetten küzd Krisztus Egyháza és a pápa ellen. Luigina Sinapi jó barátságban állt Pacelli nővérével, akinek elmesélte az 1937-es jelenést és jóslatokat; később XII. Piuszal és Pio atyával is baráti kapcsolatba került.

1947. április 12-én Bruno Cornacchiola egyszer csak szem elől vesztette a tízéves Isolát, a hétéves Carlót és a négyesztendős Gianfrancót is; mivel sokáig nem tértek vissza, a keresésükre indult. A három gyerek egy barlangnál térdelt sápadt arccal, és azt mondogatták: „Szép hölgy, szép hölgy!”

Belépve a barlangba Cornacchiola maga is látott egy fehér ruhás nőt, zöld köpenyben és rózsaszín övvel, kezében a Szentírást tartotta. „A Kinyilatkoztatásbeli Szűz vagyok. Engem üldözöl, de ebből most már

elég! Térj vissza a szent karámba” – mondta neki a Szűzanya.

Az átéltek hatására az adventista férfi katolizált, és nem sokkal később arra is lehetősége nyílt, hogy XII. Piusznak személyesen elmesélhesse élményét – illetve korábbi szándékát, hogy őt megölje. 1949. december 9-én a pápa a római villamosvezetővel együtt mondott rózsafüzért, és Cornacchiola bevallotta neki, hogy tíz évvel azelőtt, mikor hazatért a polgárháborúból, azt tervezte, hogy megöli őt.

Atnyújtotta az egyházfőnek a történetet, melybe belevette, hogy „Halál a pápára”, és XII. Piusz bocsánatát kérte. Látva őszinte megbánását, XII. Piusz mosolyogva azt felelte, ha megölte volna őt, „csak adtál volna egy újabb vértanút az Egyháznak, és Krisztusnak a szeretet egy újabb győzelmét”.

1947. október 5-én XII. Piusz pápa a Szent Péter téren megáldotta a Szent Szűz szobrát, amelyet aztán a Tre Fontane-kegyhelyre vittek.

XII. Piusz engedélyével 1956-ban kápolna épült a hivatalosan el nem ismert jelenés helyén, a Tre Fontane-

Vácon a ferences templomban található Bibliás Szűz-szobor, alatta üveg alatt föld Tre Fontanéból. A hont-tsitári forrásokat 1978 óta Tre Fontane-i forrásnak nevezik, mert földet hoztak a kegyhelyről, amit elkevertek a helyi földdel. Érden a

rendház közelében, nem messze a falakon kívüli Szent Pál-székesegyháztól. A jelenések 33. évfordulóján, 1980. április 12-én több ezer ember gyűlt össze a Tre Fontane barlangjánál, ahol napcsoda szemtanúi lehettek.

Cornacchiola járt Magyarországon is: azért jött, mert Varsádon és Hévíz-Szentendrason templomot szenteltek a Tre Fontane-i Szűzanyának, ezenkívül Pécsen és Mária-remetén előadást tartott a jelenésről.

Tusculanum templomban és Zalatárnok-Szentgyörgyhegyen is tisztelik a Tre Fontane-i Szűzanyát.

II. János Pál pápa „A Harmadik évezred Szűz Máriaja a Három Forrásnál” nevet adta a kegyhelynek. Napjainkban szerzetes nővérek, az Isteni Kinyilatkoztatás Misszionáriusai kongregáció tagjai élnek a kegyhelyen, ahol 1947 óta számtalan csoda történt.

Forrás és fotó: MDRevelation.org
Összeállította: Verestói Nárcisz